

Kristianstads
kommun

Samrådsredogörelse
Ändring av översiktsplanen för
Åhus, BN18-0571
2024-12-10

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Planavdelningen

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

För ändring av översiktsplan för Åhus (Kristianstads kommun)

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-21 att Kristianstads kommuns översiktsplan 2013 ej är aktuell när det gäller Åhus samt att denna del ska aktualiseras med en ändring av översiktsplan för Åhus.

Samråd

Samråd har enligt byggnadsnämndens beslut 2022-12-20, § 203 genomförts under tiden 2023-01-15 till 2023-04-14. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och övriga intressenter som har fått möjlighet att lämna synpunkter. Allmänheten har tagit del av handlingarna via kommunens hemsida och den digitala plattformen.

Under samrådstiden har det hållits ett samrådsmöte kvällstid för allmänheten samt två tillfällen med information på Åhus bibliotek. Kort beskrivning och anteckningar från samrådsmöten finns under fliken planförutsättningar medborgarenkät och samråd.

Under samrådstiden hölls även muntliga presentationer för politiska nämnder och partier.

Information om samrådet har lämnats via annonsering i ortstidningen Kristianstadsbladet, samt via kommunens hemsida och Facebook.

Sammanlagt 34 skriftliga yttranden har inkommit under samrådstiden, varav 29 med synpunkter och/eller invändningar mot planförslaget.

Samrådsredogörelsens syfte

Samrådsredogörelsen utgör en granskningshandling tillhörande ändringen av översiktsplanen för Åhus och utgör ett underlag för de revideringar som föreslås.

I samrådsredogörelsen presenteras och kommenteras framförda synpunkter och invändningar som inkommit under samrådet. Syftet är även att generellt beskriva hur samrådet har gått till och visa vilka förändringar som föranletts av samrådet. Alla inkomna yttranden har lästs av ansvariga tjänstepersoner. Samtliga inkomna yttranden med synpunkter och invändningar presenteras i sin helhet.

Ändring av översiktsplanen för Åhus förkortas i denna handling till ÄÖP Åhus.

Övergripande ändringar efter samrådet

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit ställning till samtliga yttranden och de har bemötts med motiverade ställningstaganden i samrådsredogörelsen. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för de yttranden som inkommit.

Nedan följer övergripande ändringar och kompletteringar som har gjorts utifrån inkomna yttranden. Detta är bara ett urval av de många ändringar och kompletteringar som utförts. Övriga justeringar går att läsa bland kommentarerna för respektive yttrande.

- Föreslagen utbyggnad av bostäder under planperioden har minskats från 1100 inklusive planreserven till 600-700 bostäder.
- Ändringar i markanvändningskartan där några utvecklingsområden för mångfunktionell bebyggelse blivit framtida utveckling efter planperioden.
- Planhandlingens struktur har förtydligats med en flik som samlar gällande mål samt planförslagets målbild.
- Vägval och ställningstaganden har förtydligats under fliken planförslaget.
- Markanvändningskartan har förtydligats med områdesmarkeringar.
- Planeringsunderlagen har uppdaterats till idag gällande dokument.
- Ställningstaganden som underlättar bedömning av intressekonflikter har utvecklats.
- Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats.
- Framtida vägkoppling till väg E22 lyfts fram på strukturkartan.
- Teknisk infrastruktur energi har kompletterats med information om utmaningar och pågående arbete.

Inkomna yttranden

Yttranden utan synpunkt.....	6
1. Polisen 2023-01-19	6
2. Renhållningen 2023-01-19	6
3. Bromölla kommun 2023-02-20.....	6
4. Hässleholms kommun 2023-02-20	6
5. Svenska kraftnät 2023-03-10.....	6
Yttranden från statliga och regionala instanser.....	6
1. Trafikverket 2023-02-17.....	6
2. Sjöfartsverket 2023-04-03	8
3. C4-energi 2023-04-13	10
4. Länsstyrelsen 2023-04-14	11
5. Region Skåne 2023-04-14	36
Yttranden från företag, föreningar, politiska partier och privatpersoner	46
1. Bahlsam Hår och make up 2023-02-27	46
2. Åhus handboll 2023-04-11.....	46
3. Åhus församlings kyrkoråd 2023-04-13	47
4. Espets gamla Brygg- och Fiskebodsförening 2023-04-13.....	47
5. Sakpolitikerna 2023-04-14	49
6. Fastighetsägare [redacted]	53
7. Fastighetsägare [redacted]	53
8. [redacted]	54
9. [redacted]	54
10. [redacted]	55
11. [redacted]	55
12. [redacted]	56
13. [redacted]	57
14. [redacted]	57
15. [redacted]	57
16. [redacted]	58
17. [redacted]	59
18. [redacted]	60
19. [redacted]	60
20. [redacted]	61
21. [redacted]	61
22. [redacted]	62
Yttranden från kommunala förvaltningar i Kristianstads kommun	65
1. Räddningstjänsten 2023-01-31.....	65
2. Arbete- och välfärdsnämnden 2023-02-24	66
3. Kultur- och fritidsnämnden 2023-03-17.....	67
4. Omsorgsförvaltningen 2023-04-06.....	68
5. Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2023-04-21.....	70

6.	Kommunstyrelsen.....	72
7.	Tekniska förvaltningen 2023-01-13	77

Yttranden utan synpunkt

1. Polisen	2023-01-19
2. Renhållningen	2023-01-19
3. Bromölla kommun	2023-02-20
4. Hässleholms kommun	2023-02-20
5. Svenska kraftnät	2023-03-10

Yttranden från statliga och regionala instanser

1. Trafikverket	2023-02-17
-----------------	------------

(Trafikverket har skickat med en bakgrundsbeskrivning av ärendet och lite generella konstateranden, nedan är de delar av yttrandet som innehåller konkreta synpunkter på förslaget)

Funktionellt prioriterat vägnät

Trafikverket har tillsammans med länsplaneupprättarna tagit fram ett underlag och pekat ut ett funktionellt prioriterat vägnät som bedöms vara av särskild vikt för nationell och regional tillgänglighet. I Åhus är väg 118 utpekad som kompletterande regionalt viktig väg. Trafikverket anser att utpekad väg bör omnämnas i aktuell ÄÖP. Det funktionellt prioriterade vägnätet utgör ett samlat planeringsunderlag bland annat för prioriteringar av åtgärder och hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen. I det utpekade vägnätet är Trafikverket restriktiva till åtgärder som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller säkerheten negativt. De utpekade vägarna redovisas utifrån funktionerna godstransporter, långväga personresor med bil, dagliga personresor med bil samt kollektivtrafik med buss. Hur de olika funktionerna ska prioriteras och vägas mot varandra ska avgöras i varje enskild planeringssituation, med utgångspunkt i att tillgängligheten längs med utpekade vägar inte ska försämrats. I de fall kommunens planer påverkar det utpekade vägsystemet är det av särskild vikt att planeringen grundas på erforderligt underlag, vilket kan innebära behov av trafikutredningar som belyser flöden, kapacitet och belastning samt eventuella åtgärdsbehov. Det utpekade vägnätet finns tillgängligt på sidan NVDB på webb. Mer information och kartor finns även på Trafikverkets hemsida.

Kommentar

Planförslaget har kompletterats med ställningstaganden kopplat till väg 118 under Planförslaget, Prioriteringar och vägval, infrastruktur. Under planförutsättningar, Trafikinфраstruktur förtydligas att väg 118 är del av ett funktionellt prioriterat vägnät.

Kommunens föreslagna utveckling och trafikallsträng

Planförslaget innebär en utveckling av ny bebyggelse som kommer få konsekvenser i statlig infrastruktur. För att gå vidare med planeringen av områden som sannolikt innebär ökade trafikflöden behöver trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet kopplat till utvecklingen utredas i ett större sammanhang. Innan eller senast när kommunen påbörjar förekommande detaljplaner bör trafiksituationen ha utretts där det i planprocessen tas höjd för de eventuella åtgärder som kan krävas.

Kommentar

Tillgängligheten och trafiksituationen för den statliga infrastrukturen har beräknats och studerats i ett översiktligt perspektiv och kommer att belysas i detaljplaneprocessen utifrån då aktuella värden och trafikprognoser.

Generella avstånd samt trafikbuller

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökat byggnadsfritt avstånd, där 30 meter gäller för väg 118. Även för järnvägen råder ett säkerhetsavstånd till bebyggelse där en bedömning om lämplig lokalisering görs inom ramen för detaljplaneprocessen eller bygglovsprövning. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg. Trafikverket anser att rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden utgör en viktig utgångspunkt i planeringen, både utifrån trafiksäkerhet och människors hälsa där bullerfrågan är en viktig aspekt i lämplighetsbedömningen. Trafikverket anser att gällande riktvärden för buller och vibrationer ska uppfyllas vid nybyggnation, större ombyggnader och förändrade användningsområden. Vid bedömningen ska hänsyn till prognostiserade trafikflöden för minst 20 års framtid tas.

Kommentar

Kommunen följer de riktvärden som finns kring buller och vibration se vidare kring hänsyn under respektive område i markanvändningskartan.

Gång- och cykelvägar

I ÄÖP Åhus beskrivs att gång- och cykelvägar ska byggas ut och länkas samman där kopplingar saknas. Trafikverket anser att det är viktigt att gång- och cykelvägar får en hög prioritet vid planering av nya områden och att förutsättningar för gena och trafiksäkra stråk ges. För de stråk som berör statlig, regional väg behöver dialog föras i första hand med Region Skåne som svarar för prioritering av utbyggnad för gång och cykelvägar.

Kommentar

Kommunen håller med om att gång- och cykelvägar ska ha en hög prioritering vid planering av nya områden och förutsättningar för gena och trafiksäkra stråk ingår i planläggningen. Vi för en dialog med regionen i frågan kring prioriterade cykelvägar. Ett arbete med att ta fram en ny trafikplan för Kristianstads kommun pågår.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Trafikverket.

2. Sjöfartsverket

2023-04-03

Bakgrund

Sjöfartsverket har tagit del av samrådshandlingar gällande förslag på Ändring av Översiktsplan 2013 Kristianstads kommun avseende Åhus. "Översiktsplaneringen syftar till att beskriva hur mark- och vattenanvändning ska bidra till en långsiktigt hållbar framtid. Översiktsplaneringen presenterar förslag till hur den fysiska strukturen kan bidra till att kommunens olika mål för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet uppnås. Av planen ska framgå hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses."

Enligt tillämplig överenskommelse om samverkansmodell mellan myndigheterna, redovisas Sjöfartsverket synpunkter gällande översiktsplaner till Trafikverket som avger ett trafikslagsövergripande yttrande till remissgivaren.

Yttrande

Sjöfartsverket har inget att erinra mot ändring av Kristianstad kommuns Översiktsplan 2013 avseende Åhus enligt förslaget, förutsatt att nedan framförda synpunkter beaktas i fortsatt arbete med översiktsplanen.

Sjöfartsverket förbehåller sig rätt att få återkomma med mer detaljerade synpunkter på respektive åtgärder när planerna i senare skede har konkretiserats.

Synpunkter

Sjöfartsverket har tagit del av samrådshandlingar och konstaterar att hamnverksamheten i Åhus samt den riksintresseklassade och allmänna farleden 245 till/från hamnen omnämns i handlingarna samt att riksintresse för sjöfarten, dvs. farleder och hamnar, beaktas i planen.

Sjöfartsverket noterar att *"Kommunen ska visa hänsyn till riksintressena och om möjligt stärka dessa genom förbättrande åtgärder"* samt att *"Föreslagen markanvändning grundar sig på avvägningar avseende markens lämplighet för att minimera risker för negativ påverkan på riksintressen och för att nå målen om långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet."*

I handlingarna övervägs t.ex. utfyllnader i havet och anläggande av naturbaserade stenrev, som ska begränsa stranderosion genom att dämpa vågenergin. I förslaget framförs bl.a. att *"Hårda strukturer som skydd bedöms dock vara nödvändiga i vissa fall, i första hand för att skydda riksintresse för hamnen"*.

Sjöfartsverket påminner att alla förändringar i befintlig strandlinje eller bottentopografi ska sjömätas enligt sjömättningsstandard FSIS-44 och resultat skickas till Sjöfartsverket. Andra förändringar av information som anges i sjökort såsom kajer, pirar, bryggor och strandlinje ska geodetiskt bestämmas och rapporteras in till Sjöfartsverket via ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen). Koordinater anges i SweRef 99/WGS 84 i grader, minuter och decimalminuter med tre decimalers noggrannhet (DD MM,mmm) alternativt i plana koordinater SweRef 99 TM med max 10 meters osäkerhet (N,E). Eventuellt kartunderlag levereras som shape- eller DWG-fil i koordinatsystem SweRef 99 TM.

I fortsatt planeringsarbete måste hänsyn tas till att eventuella framtida åtgärder inte försämrar sjöfartens tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet. Vid planering av belysningspunkter i strandnära läget inom planområdet ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen.

I dokumentet anges bl.a. att *"Utredningsarbete har påbörjats för den långsiktiga utvecklingen av järnväg och hamn vilket kommer att utgöra underlag för kommande översiktsplanering av Åhus."*

Det är önskvärt att fortsatt samråd sker med Sjöfartsverket angående utrednings- samt utvecklingsarbete och de åtgärder som föreslås i planen, som berör sjöfarten och hamnverksamheten. Sjöfartsverket emotser att samråd ska ske i fortsatt planeringsarbete vad

gäller bl.a. åtgärdernas placering, utformning och dimensionering samt eventuellt dess framtida genomförande.

Kommentar

Kommunen kompletterar texten med följande information, samt förmedlar den till berörda förvaltningar inom kommunen.

"alla förändringar i befintlig strandlinje eller bottentopografi ska sjömätas och skickas till sjöfartsverket".

"I fortsatt planeringsarbete måste hänsyn tas till sjöfartens tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet, så att den inte försämras".

I aktuellt område (M15) har hänsyn till sjöfartens möjlighet att navigera införts.

Vid ett genomförande av planen eller fortsatt planläggning ska Sjöfartsverket remissas i de frågor som berör sjöfarten och/eller hamnverksamheten.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Sjöfartsverket.

3. C4-energi

2023-04-13

Hur inkluderas energi- och effektförsörjningen i ÖP-arbetet?

C4 Elnät:

För att kunna hantera den tillväxt som planeras måste vi på C4 Elnät vara involverade i framtagandet av detaljplaner och strategier för utbyggnaden redan i ett tidigt skede. Med befintlig total effektförbrukning i Åhus har vi viss marginal för framtida ökning, antingen via tillkommande kunder eller ökat effektbehov hos befintliga kunder. Denna marginal är kopplad till kapaciteten i vår fördelningsstation. Elnätet i övrigt kan behöva förstärkas för att hantera tillkommande laster i specifika områden, därav behovet för oss att vara delaktiga i framtagande av detaljplanerna. Det krävs såväl tid som fysisk plats för oss att utföra dessa förstärkningsåtgärder, inte minst med tanke på långa leveranstider för materiel. Vi genomför projekt i Åhus regelbundet och ser då över våra behov till förstärkningar med mera. Ju mer information vi kan få om planerna för samtliga områden desto bättre förstärkningsåtgärder kan vi genomföra i förebyggande syfte i samband med kommande projekt. Grönytor och trädplanteringar med mera ska planeras på ett sådant

sätt att de inte påverkar våra framtida behov av drift, underhåll eller förstärkning av våra befintliga eller tillkommande.

Kommentar

Arbetet med översiktlig planering görs i en bred samverkansprocess där C4 energi är en av deltagarna.

Planhandlingen har kompletterats i samråd med C4 energi med ytterligare information kring energi- och effektförsörjningen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från C4-energi.

4. Länsstyrelsen

2023-04-14

Redogörelse för ärendet

Kristianstad kommun har skickat ändring av översiktsplanen för Åhus (ÄÖP Åhus) till Länsstyrelsen för samråd. Planområdet omfattar Åhus från Horna fure i norr till Äspet i söder. Inom detta område kommer ÄÖP Åhus att ersätta nu gällande Översiktsplan för Kristianstads kommun 2013. Kommunen anger att ÄÖP Åhus utgör planeringsunderlag för framtida markanvändning längs kusten och i basorten Åhus tillsammans med Kust- och havsplanen (antagen 2019), mot vilket aktuellt planförslag till stor del avgränsas geografiskt. Planperioden är avgränsad till åren 2022–2037.

ÄÖP Åhus syftar enligt kommunen till att beskriva hur mark- och vattenanvändning ska bidra till en fortsatt utveckling av Åhus, samt hur den fysiska strukturen kan bidra till att kommunens olika mål för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet uppnås. Planering av ny bebyggelse, bostäder och verksamheter föreslås utifrån fyra planeringsprinciper:

- Att inte bygga på mark med risk för översvämning till följd av klimatförändring med stigande hav och mer skyfall.
- Att prioritera bebyggelse med närhet till service och kollektivtrafik för att inte öka transportbehovet.
- Att undvika ny bebyggelse i konflikt med höga naturvärden.
- Att undvika ny bebyggelse på mark lämplig för jordbruksändamål.

Planförslaget möjliggör för ca 750-900 nya bostäder. I övrigt pekar planen bland annat ut nya verksamhetsområden och tre klimatanpassningsytor inom vilka kommunen bedömer

att det finns behov av klimatanpassningsåtgärder fram till år 2060.

Klimatanpassningsåtgärder på längre sikt och strategiska utvecklingsfrågor som rör järnvägen och hamnens utveckling samt väg 118 som led för farligt gods genom Åhus, lämnas för framtida beslut och planering.

Länsstyrelsen och kommunen har haft planmöten inför framtagandet av samrådsförslaget och Länsstyrelsen välkomnar fortsatt dialog.

Aktuella Lagrum

Under samrådet ska länsstyrelsen enligt 3 kap.10 § PBL särskilt:

- ta till vara och samordna statens intressen,
- tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
- verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
- verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
- verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen är över lag positiv till de övergripande strategier som ligger till grund för ÄÖP Åhus. Det är tydligt att kommunen haft som ambition att utgå från den utvecklingspotential som finns inom befintliga strukturer i syfte att minimera nya markanspråk. Länsstyrelsen ställer sig bakom föreslagna planeringsprinciper som ska vara styrande för ny bebyggelse. Länsstyrelsen kan dock konstatera att ÄÖP Åhus i vissa fall avviker från dessa principer samt att förslaget innebär en viss utvidgning av tätorten.

ÄÖP Åhus visar på ett ambitiöst arbete och att kommunen är väl medveten om de utmaningar som behöver hanteras kopplat till Åhus utveckling. ÄÖP Åhus ger i flera avseenden också god vägledning, t.ex. avseende risk för översvämning. För vissa aspekter ser Länsstyrelsen att planförslaget kan utvecklas för att ge tydligare vägledning inför

efterföljande planering och prövningar. Exempelvis avseende vilka konsekvenser ÄÖP Åhus innebär för berörda riksintressen och hur dessa ska tillgodoses, samt hur frågor kopplade till hälsa och säkerhet ska hanteras. Länsstyrelsen menar också att kommunen tydligare behöver motivera markanspråk för bostäder utifrån det demografiska behovet.

Länsstyrelsen anser att ÄÖP Åhus inför granskningen framför allt behöver kompletteras och utvecklas utifrån följande fokusfrågor.

- Utveckla och motivera ställningstaganden samt vägledning för hur berörda riksintressen ska tillgodoses.
- Ge tydligare vägledning avseende frågor som berör människors hälsa och säkerhet, exempelvis buller, förorenad mark och risker.
- Se över planförslaget i de fall det avviker från principen om att inte bygga på mark med risk för översvämning. Med fördel även tydliggöra vilka områden som är utsatta vid olika havsvattenstånd och redovisa ytor som behöver reserveras för kustskydd framöver.
- Redovisa om det finns potentiella riskområden avseende ras och skred.
- Tydliggöra behovet av bostäder utifrån det demografiska behovet och kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Se över markanvändningen för att undvika ny bebyggelse i konflikt med höga naturvärden.
- Tydligare redovisa sambanden med och konsekvenserna för översiktsplanen som helhet.

Länsstyrelsens synpunkter

Riksintressen

Av ÄÖP Åhus framgår tydligt att kommunen har för avsikt att tillgodose berörda riksintressen. Det framgår också att kommunen ser att riksintressena utgör en viktig del i arbetet att utveckla Åhus och för att kunna nå målbilden en hållbar utveckling med en attraktiv och trygg livsmiljö. ÄÖP Åhus anger att kommunen ska visa hänsyn till riksintressena och om möjligt stärka dem genom förbättrande åtgärder. Länsstyrelsen ser i sammanhanget mycket positivt på dessa utgångspunkter. Länsstyrelsen efterfrågar samtidigt en tydligare beskrivning av planförslagets konsekvenser för respektive riksintresse med utgångspunkt i riksintressenas värden.

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens ambition att för varje användningsområde redogöra för vilka riksintresseanspråk som kräver hänsyn vid efterföljande planering/prövningar. Generellt ger dock ÄÖP Åhus ingen tydlig vägledning avseende vilka hänsynstaganden som är aktuella för de olika områdena utifrån den markanvändning som föreslås. Länsstyrelsen anser därför att ÄÖP Åhus behöver kompletteras med utvecklade ställningstaganden i detta avseende. I annat fall menar Länsstyrelsen att bedömningar avseende hur berörda riksintressen ska tillgodoses till stor del kvarstår att göra i efterföljande skeden.

Länsstyrelsen konstaterar att några riksintressen saknas i beskrivningen av vilka hänsyn som ska tas inom de olika användningsområdena. Exempelvis saknas redovisning och ställningstagande avseende riksintresse för yrkesfiske – fiskehamn inom område V5. Ett annat exempel är område V3 som saknar ställningstaganden kopplat till riksintresse väg. Länsstyrelsen råder kommunen att generellt se över och utveckla områdesbeskrivningarna i detta avseende.

Utöver de ovan nämnda synpunkterna som gäller för samtliga berörda riksintresse lämnas här några områdesspecifika kommentarer.

Riksintresse för naturvården (3 kap. 6 § MB) samt riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § MB)

Inom område N3 och N4 bedömer Länsstyrelsen att föreslagen markanvändning *Natur friluftsliv* ger goda möjligheter att tillgodose riksintresse för naturvården *N65 Kusten Åhus-Juleboda* samt riksintresse för friluftslivet *FM 18Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån*. För område MB19 *Åspet* anger ÄÖP Åhus bland annat att ej ianspråktagen byggrätt prövas utifrån riskzoneringsbedömning för bebyggelse. Länsstyrelsen menar att särskild hänsyn till ovanstående riksintressen kan komma att krävas vid sådana provningar inom detta område.

Länsstyrelsen menar att ÄÖP Åhus behöver kompletteras med en beskrivning av riksintresse för friluftslivet *FM 20Kusten Åhus-Valje med Rinkaby skjutfält*.

Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6 § MB)

Länsstyrelsen arbetar med en översyn av länets riksintressen för kulturmiljövården och har inom ramen för detta påbörjat en kommundialog med Kristianstads kommun kring riksintresse L14 Åhus. I februari 2023 skickade Länsstyrelsen ut ett förslag till ändrat anspråk och avvaktar kommunens synpunkter. Förslaget innehåller en mindre utökning av den geografiska gränsen för att dels fånga in den södra

åstranden, dels i norr för att i större utsträckning följa den medeltida stadens yttre gräns. I övrigt behåller förslaget samma inriktning på den riksintressanta berättelsen, men motiv och uttryckstexter fördjupas och förtydligas för att ge bättre stöd för att tillgodose värdena.

Om kommunen delar Länsstyrelsen syn på den geografiska avgränsningen finns det möjlighet att fastställa den i ÄÖP:n redan nu, då den ryms inom nuvarande anspråk. Kommunen kan även avvakta pågående kommundialog. Förändringar i motiv- och uttryckstexter kommer efter att de bearbetats att beslutas av Riksantikvarieämbetet.

ÄÖP Åhus innehåller inte riktlinjer på en sådan detaljeringsgrad att Länsstyrelsen säkert kan bedöma att riksintresset tillgodoses. Länsstyrelsen instämmer i att anpassning till riksintresset måste göras för bland annat områdena MB6 och MB7. Det skulle vara en fördel om ÄÖP Åhus ger större stöd till hur den utbyggnadsnivå som föreslås kan förenas med de riksintressanta värdena, inte bara att anpassning måste ske. I annat fall kvarstår frågan till kommande prövningar.

Det samma gäller även vid förtätning och klimatåtgärder. I konsekvensbedömningen står att *"Olika typer av översvämningsskydd riskerar att påverka kulturvärdet negativt. I dessa fall är utgrävning, dokumentation och annat omhändertagande nödvändiga åtgärder."* Länsstyrelsen vill framföra att dokumentation och borttagande inte alltid är lämpliga/möjliga åtgärder utan något som behöver prövas från fall till fall. Frågan om skyddens utformning och gestaltning behöver också avvägas så att påtaglig skada inte uppstår.

Riksintresse anläggningar för kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Planområdet berörs av Åhus Hamn som tillsammans med tillhörande farled (Pållgrund – Åhus) och väganslutning (väg 118 – Hamnleden – Lotsgatan) utgör riksintressanta anläggningar för kommunikationer. Av handlingarna framgår att riksintressena berörs av befintlig bebyggelse men att ÄÖP Åhus i övrigt tillgodoser riksintresset. Länsstyrelsen menar att kommunen behöver förtydliga och utveckla sina bedömningar. Länsstyrelsen kan exempelvis konstatera att ÄÖP Åhus anger ny och utvecklad användning för områden i direkt anslutning till väg 118, däribland ny bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen efterfrågar en utvecklad konsekvensbeskrivning för de olika riksintressanta funktionerna (hamn, farled, väganslutning). Länsstyrelsen bedömer sammantaget att det kvarstår att redovisa hur berörda riksintressen ska tillgodoses.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att hamnens utveckling är en viktig strategisk fråga som behöver hanteras mer ingående i kommande planering. Länsstyrelsen delar

även kommunens ställningstagande att verksamheter med koppling till sjöfarten ska prioriteras framför andra verksamheter inom hamnområdet.

Riksintresse för totalförsvaret (3 kap. 9 § MB)

Delar av område MB15 berörs av öppet redovisat riksintresse för totalförsvarets militära del när det gäller Rinkaby skjutfält samt påverkansområde för buller eller annan risk och särskilt behov av hinderfrihet. Länsstyrelsen påminner om att utnyttjandet av skjutfältet kan komma att öka med tanke på det förändrade säkerhetsläget, samt att en bebyggelseutveckling kan förändra förutsättningarna för framtida miljötillstånd för Försvarsmaktens verksamhet.

För MB15 anger ÄÖP Åhus bland annat att *Små exploateringar med bostäder har studerats för att bidra till stärkt trygghet längs gång- och cykelstråk, enstaka ytor kan vara lämpliga att pröva om trygghetsaspekten ska prioriteras*. Länsstyrelsen kan inte utesluta att sådan exploatering riskerar att påtagligt skada riksintresset om det sker inom påverkansområdet för buller. Länsstyrelsen efterfrågar därför tydligare ställningstaganden avseende hur riksintresse för totalförsvaret ska tillgodoses inom det aktuella området. Länsstyrelsen bekräftar kommunens ställningstagande att ny bebyggelse i Åhus behöver ske i samråd med Försvarsmakten.

Riksintresse för det rörliga friluftslivet och turismen (4 kap. 2 § MB) samt riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 4 § MB)

Planområdet berörs delvis av riksintresse för det rörliga friluftslivet och turismen samt riksintresse för högexploaterad kust. Länsstyrelsen saknar kommunens bedömning om redovisad utveckling inom dessa områden är av sådan karaktär att de kan omfattas av undantagsregeln i 4 kap. 1 § andra stycket MB. Det vill säga utveckling av befintlig tätort. Enligt prop. 1985/86:3 kan utbyggnadsområden omfattas av undantagsregeln för en sådan utveckling som avser förändringar av bebyggelse och anläggningar som behövs med hänsyn till normal befolkningsutveckling, förändringar i bostadsstandarden, behovet av trafikleder, grönområden, service, sysselsättning etc.

Om undantagsregeln inte kan tillämpas behöver kommunen visa att föreslagen utbyggnad inte riskerar att påtagligt skada de samlade natur- och kulturvärdena inom kustlandskapet.

Natura 2000 (4 kap. 8 § MB)

I ÄÖP Åhus beskrivs Natura 2000-områdena runt orten, men det framgår inte vad områdena är utpekade för (enligt fågel- respektive art- och habitatdirektivet). ÄÖP Åhus bör kompletteras med den informationen.

Kommentar

- Länsstyrelsen efterfrågar en tydligare beskrivning av planförslagets konsekvenser för respektive riksintresse med utgångspunkt i riksintressenas värden.
  - *Beskrivningar har förtydligats avseende riksintresse i kartans popupfönster samt i texter under planförslaget, planförutsättningar och konsekvenser*
- Länsstyrelsen anser att ÄÖP Åhus behöver kompletteras med utvecklade ställningstaganden för riksintresset kopplat till varje objekt, för vägledning avseende vilka hänsynstaganden som är aktuella för de olika områdena utifrån den markanvändning som föreslås.
  - *Texterna har kompletterats under ställningstagande i kartans popupfönster samt i texter till planförslaget för att ytterligare förtydliga vilka hänsyn som studerats i förslaget.*
- Det saknas redovisning och ställningstagande avseende riksintresse för vissa ytor, bland annat: för yrkesfiske – fiskehamn inom område **V5 (VI5)**. I område **V3 (VI3)** saknas ställningstaganden kopplat till riksintresse väg.
  - *Område V5 (VI5) kompletteras med information om och ställningstagande till riksintresset för yrkesfiske – fiskehamn. Område V3 (VI3) kompletteras med information om ställningstaganden kopplat till riksintresse väg.*
- För område **MB19 Åspet** anger ÄÖP Åhus bland annat att ej ianspråktagen byggrätt prövas utifrån riskzoneringsbedömning för bebyggelse. Länsstyrelsen menar att särskild hänsyn till Riksintresse för naturvården (3 kap. 6 § MB) samt riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § MB) kan komma att krävas vid sådana prövningar inom detta område.
  - *Planen kompletteras med information om särskild hänsyn till Riksintresse för naturvård samt friluftsliv.*
- Länsstyrelsen menar att ÄÖP Åhus behöver kompletteras med en beskrivning av riksintresse för friluftslivet **FM 20Kusten Åhus-Valje med Rinkaby skjutfält**.
  - *Planen kompletteras med information om riksintresset. Områdena "MB15 Vattentornet, Vannenberga, Täppet, Östra Strand" och "V2 (VI2) verksamhetsområde Horna" kompletteras med information om riksintresset.*
- Länsstyrelsen instämmer i att anpassning till riksintresset för kulturmiljövård måste göras för bland annat områdena **MB6** och **MB7**. Det skulle vara en fördel om ÄÖP Åhus ger större stöd till hur den utbyggnadsnivå som föreslås kan förenas med de riksintressanta värdena, inte bara att anpassning måste ske. I annat fall kvarstår frågan till kommande prövningar.
  - *Planen har förtydligats under planförutsättningar med kulturmiljöbeskrivningar i förhållande till riksintresset för MB6, MB7 och MB10.*
- Länsstyrelsen vill framföra att dokumentation och borttagande inte alltid är lämpliga/möjliga åtgärder utan något som behöver prövas från fall till fall. Frågan om skyddens utformning och gestaltning behöver också avvägas så att påtaglig skada inte uppstår.

- *Åtgärder och skydd prövas i varje enskilt ärende.*
- Länsstyrelsen menar att kommunen behöver förtydliga och utveckla sina bedömningar kopplat till riksintresse kommunikation. Länsstyrelsen kan exempelvis konstatera att ÄÖP Åhus anger ny och utvecklad användning för områden i direkt anslutning till väg 118, däribland ny bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen efterfrågar en utvecklad konsekvensbeskrivning för de olika riksintressanta funktionerna (hamn, farled, väganslutning).
  - *Planen kompletteras med information för samtliga berörda områden att: "Av hänsyn till infrastrukturen kan byggnader inte placeras inom gällande skyddsavstånd till väg 118." samt för V5 (VI5) "Av hänsyn till riksintresset kommunikation så får endast byggnader med koppling till hamnens verksamhet uppföras inom riksintresset farled." Lagt till följande text i berörda områden "Av hänsyn till riksintresse väg kan kompenserande åtgärder för att bibehålla tillgängligheten och funktionen på transporter som ansluter till hamn krävas vid exploatering och nybyggnation."*
- Länsstyrelsen kan inte utesluta att sådan exploatering riskerar att påtagligt skada riksintresset för totalförsvaret om det sker inom påverkansområdet för buller. Länsstyrelsen efterfrågar därför tydligare ställningstaganden avseende hur riksintresse för totalförsvaret ska tillgodoses inom **MB15**.
  - *Stycket om "Små exploateringar med bostäder har studerats för att bidra till stärkt trygghet längs gång-cykelstråk, enstaka ytor kan vara lämpliga att pröva om trygghetsaspekten ska prioriteras." Små exploateringar bedöms ej aktuella inom planperioden och förslaget har tagits bort från område MB15 vilket tillgodoser riksintresset för totalförsvaret.*
- Länsstyrelsen saknar kommunens bedömning om redovisad utveckling inom dessa områden är av sådan karaktär att de kan omfattas av undantagsregeln i 4 kap. 1 § andra stycket MB. Det vill säga utveckling av befintlig tätort. Enligt prop. 1985/86:3 kan utbyggnadsområden omfattas av undantagsregeln för en sådan utveckling som avser förändringar av bebyggelse och anläggningar som behövs med hänsyn till normal befolkningsutveckling, förändringar i bostadsstandarden, behovet av trafikleder, grönområden, service, sysselsättning etc. Om undantagsregeln inte kan tillämpas behöver kommunen visa att föreslagen utbyggnad inte riskerar att påtagligt skada de samlade natur- och kulturvärdena inom kustlandskapet.
  - *Avseende riksintresse kustzon bedöms markanvändningen omfattas av undantag för utveckling av befintlig tätort. Särskilt med hänsyn till den bebyggelse, service och infrastruktur som redan finns. Förändringar av bebyggelse och anläggningar får ändå inte vara av en sådan omfattning att de påtagligt kan skada de samlade natur och kulturvärdena.*

- I ÄÖP Åhus beskrivs Natura 2000-områdena runt orten, men det framgår inte vad områdena är utpekade för (enligt fågel- respektive art- och habitatdirektivet). ÄÖP Åhus bör kompletteras med den informationen.
  - *Planen förtydligas avseende vilket direktiv de olika natura 2000 områdena är utpekade utifrån.*

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen redovisar berörda vattenförekomster och dess status. Det framgår vidare av konsekvensavsnittet att det krävs stora åtgärder för att ta hand om och rena dagvatten, sanera föroreningar och stoppa miljögifter från verksamheter, vägar och bebyggelse att nå vattnet. Likaså måste vatten användas sparsamt då grundvattnet redan är påverkat av stora och ohållbara uttag.

Planförslaget redovisar för varje exploateringsområde att det finns ett behov av åtgärder för fördröjning och rening av dagvatten. Länsstyrelsen förutsätter att kommunen i kommande detaljplanering avsätter tillräckliga markanspråk på allmän platsmark för att miljö kvalitetsnormerna ska kunna följas. Kommunen ställningstagande, som innebär att utveckling av bebyggelse och infrastruktur bör samordnas med utbyggnadsplaner för kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp, ger goda möjligheter att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten. En förändring i lag om allmänna vattentjänster som infördes 2023-01-01 kräver att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Planen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Av planförslaget framgår att avloppsledningsnätets kapacitet för framtida belastning utreds. Det är lämpligt att kommunen redovisar resultatet av en sådan utredning i granskningskedet.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att planförslaget redovisar påverkan, konsekvenser och åtgärder med en detaljeringsgrad som är rimlig för översiktlig planering.

Kommentar

Kapaciteten för vatten, avlopp och dagvatten har ytterligare studerats av tekniska förvaltningen efter samrådet, för att säkerställa ett genomförande av planförslaget.

Risk för översvämning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen ger god vägledning om risken för översvämning. En av kommunens planeringsprinciper vid planering av ny bebyggelse innebär att inte

bygga på mark med risk för översvämning till följd av klimatförändring med stigande hav och mer skyfall. Principen konkretiseras genom hänvisning till den zoneringsplan som togs fram i kommunens kust- och havsplan där "förhöjd risk" innebär att områden med en vattenutbredning vid en havsnivå på 3,5 meter är olämpliga för ny bebyggelse utifrån översvämningsrisk. Zoneringen omfattar vidare "risk", områden med framtida översvämningsrisk samt "erosionsutsatt område" som innebär att områdena är olämpliga för ny bebyggelse utifrån erosionsrisk.

Principer för beräkning av nivåer anpassat till detaljplanering

Länsstyrelsen vill med anledning av kommunens beskrivning av planförutsättningar påpeka att Länsstyrelsen vid prövning av detaljplaneärenden i kustnära områden föreslår, att framtida havsnivåer vid en specifik tidpunkt, beräknas genom att summera nivån för havets medelvattenstånd utifrån ett klimatscenario med en nivå som kan uppkomma vid tillfälligt höga havsvattenstånd. Utöver detta behöver hänsyn tas till landhöjningseffekter och korrigeringsfaktor för höjdsystem. Hänsyn behöver också tas till effekter av vågor och vinduppstuvning.

Om underlag saknas om effekter av vind- och vågpåverkan bör en säkerhetsmarginal läggas till. Kombinationseffekter av översvämning från vattendrag och skyfall behöver också beaktas. I praktiken behöver många ärenden ta hänsyn till att kombinationseffekter redovisas och att klimatrisker kan förstärkas ytterligare av effekter av framtida grundvattennivå och risk för erosion. Utgångspunkterna gäller för ny sammanhållen bebyggelse och ny bebyggelse med samhällsviktig verksamhet. Sammantaget behöver effekten av ett förändrat klimat under bebyggelsen förväntade livslängd beaktas. Länsstyrelsen menar vidare att det är lämpligt att vid planering i områden med risk för översvämning utgå från tidsperspektivet 100 år efter att den senaste bebyggelsen i ett bebyggelseområde förväntas vara färdigställd.

När det gäller framtida medelvattenstånd rekommenderar Länsstyrelsen [SMHI:s hemsida](#) för framtida medelvattenstånd. I planeringssammanhang rekommenderar Länsstyrelsen att klimatscenario SSP5-8.5 (83e percentil) eller scenarier som är mindre troliga tillämpas. En bra utgångspunkt för att få fram värden på tillfälligt höga havsvattenstånd är rapporten [Beräkning av högsta vattenstånd längs Sveriges kust](#). SMHI skriver på sin hemsida att nivåerna som anges i rapporten inte är ett beslutsunderlag för högsta möjliga extremnivå. SMHI har vid flera tillfällen meddelat att de avser att ta fram någon form av extremvärden som kan uppkomma. Att ta fram sådana värden är svårt med hänsyn till att mätstationer som registrerar vattenstånd har relativt korta tidsserier. Det är exempelvis svårt att beräkna nivåer för långa återkomsttider. SMHI:s konsultavdelning erbjuder sig att ta fram extremvärden i de fall det är möjligt. I brist på annat underlag bedömer Länsstyrelsen att det i nuläget är lämpligt att tillämpa nivåer som härstammar från ovan nämnda rapport.

Sammanfattningsvis kommer Länsstyrelsen, med utgångspunkt från kriterierna ovan, fram till havsnivån 3,61 meter i RH 2000 för år 2130 inklusive säkerhetsmarginal. Denna nivå motsvarar ungefär den nivå kommunen redovisar som "förhöjd risk". Enligt kommunens vägledning är sådana områden olämpliga för ny bebyggelse. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning avseende denna planeringsprincip.

Kommunens vägledning

Länsstyrelsen tolkar det som att vägledningen i ÄÖP Åhus i vissa fall innebär avsteg från principen ovan. Avstegen kommer till uttryck i en strategi för bebyggelseutveckling i anslutning till områden som kan påverkas av översvämning till följd av stigande havsnivå. Strategin omfattar bestämmelser avseende höjder för färdigt golv i detaljplaner och bygglov samt skyddsåtgärder. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang informera om att bestämmelser avseende nivå på färdigt golv inte kan säkerställa att själva markområdet är lämpligt för bebyggelse avseende risk för översvämning.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen föreslår viss etablering av bebyggelse på lägre nivåer än 3,5 meter i Åhus exempelvis område MB6 i kvarteret Stinsen.

Om kommunen planerar för ny bebyggelse inom områden med risk för översvämning som är beroende av kustskydd behöver kommunen reservera mark för skydd samt redovisar att skyddsåtgärderna är genomförbara ur tekniskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv.

I övrigt innebär planförslaget goda förutsättningar att ta hand om regn- och dagvatten och förebygga risken för översvämning, genom att minst 30 % av ytan inom områden för mångfunktionell bebyggelse avsätts som allmän platsmark.

Kommentar

Kommunen kompletterar planförslaget genom att redovisa var mark behöver reserveras för skyddsåtgärder i framtiden. Det är en sträcka längs Helge å Gamla Skeppsbron som på sikt kommer att behöva byggas om för att säkra befintlig bebyggelse inom Åhus riksintresse för kulturmiljövård från framtida höga flöden och höjd havsnivå.

Risk för erosion

Planförslaget redovisar vilka områden som är särskilt utsatta för erosion och föreslår också kustskydd i form av mjuka lösningar vid Tälletstranden. Länsstyrelsen delar kommunens ställningstaganden avseende principer för utformning av skydd mot erosion.

Klimatrelaterade risker i bebyggd miljö

Enligt 3 kap. 5 § PBL ska kommunen ange sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Planförslaget redovisar att det kommer finnas behov av skyddsåtgärder mot översvämning och erosion för att skydda bebyggelse, infrastruktur och andra värden. Det framgår också att det behöver tas fram strategier för reträtt av bebyggelse och infrastruktur i låglänta områden. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det krävs väl förankrade kunskapsunderlag och noggranna strategiska avväganden för att nå en långsiktig lösning med reträtt innebärande upphävande av detaljplaner samt att byggnader, anläggningar och infrastruktur tas bort. Länsstyrelsen välkomnar att kommunen redovisar principer för utformning av skyddsåtgärder. Att kommunen deltar i projektet vägledning för robust klimatanpassning under osäkerhet innebär goda förutsättningar för fortsatt god planering i anslutning till kusten. Länsstyrelsen bedömer vidare att det av kommunen valda tidsperspektivet år 2060 är rimligt i förhållande till genomförande av skyddsåtgärder under planperioden för områden som är i behov av skydd mot översvämning. Det framgår däremot inte av översiktsplanen om det också finns potentiella riskområden avseende ras och skred.

Inom några områden redovisar kommunen markanspråk för kustskydd. Länsstyrelsen bedömer att stora delar av Åhus kan skyddas långt fram i tiden, vid IPCCs troliga scenarier avseende havets medelvattennivå, om skyddsåtgärder genomförs inom de områden där markanspråk redovisas som klimatanpassningsyta (MB12, MB13, MB14). Länsstyrelsen bedömer däremot att utpekade områden med klimatanpassningsytor på längre sikt inte ger ett heltäckande skydd för all befintlig bebyggelse i Åhus, exempelvis inom områdena MB15 och MB16. Länsstyrelsen har förståelse för att kommunen vill avvakta att planera för åtgärder längre fram i tiden än vad som krävs år 2060. Däremot kan det redan nu vara angeläget att redovisa ett planeringsunderlag som tydligt visar vilka områden som utsatta vid olika havsvattenstånd. Kommunen kan då komplettera planförslaget så att det tydliggör vilka ytor som behöver reserveras för kustskydd framöver om avsikten är att skydda ytterligare bebyggelse. Ett sådant underlag kan också bidra till fortsatt dialog om reträttområden.

Länsstyrelsen vill informera kommunen av att långsiktig fysisk planering och planering av skyddsåtgärder behöver beakta både olika utsläppsscenarios och osäkerheter i fysisk respons vad gäller inlandsisar. Den praxis vad gäller detaljplaneärenden, som Länsstyrelsen redovisat ovan, innefattar inte scenarier som enligt IPCC är mindre troliga. SMHI har med stöd av underlag från IPCC beräknat att havets medelvattenstånd enligt SSP5-8,5 mindre troligt scenario, kan vara nästan 5 meter år 2150.

Kommunen redovisar övergripande i konsekvensbeskrivningen intressekonflikter som kan uppkomma när skyddsåtgärder mot stigande hav planeras och genomförs. Det är positivt att kommunen i konsekvensavsnittet redovisar att förlust av naturvärden och ekosystemtjänster vid skyddsåtgärder eller reträtt i samband med klimatförändringar i första hand bör undvikas och minimeras, i andra hand kompenseras i eller utanför området. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att skyddsåtgärderna kan ge

upphov till ytterligare intressekonflikter t. ex i förhållande till riksintresse hamn och riksintresse fiskehamn.

Kommunen redovisar i konsekvensbeskrivningen att privat egendom i princip inte skyddas med allmänna medel. Det är lämpligt att kommunen i det fortsatta översiktsplanarbetet redovisar en tydlig strategi för genomförande av skyddsåtgärder avseende ansvarsfördelningen mellan enskilda och kommunen samt redovisar vilka aktörer som har rådighet att genomföra åtgärder inom respektive område.

Kommentar

I avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen och ansvarsfördelningen mellan enskilda och kommun/stat följer kommunen praxis i prövningar av enskilda kustskydd. Rådgivning från Länsstyrelsen, samt samverkan med andra kustkommuner i Skåne. Kompletteringar har gjorts avseende risk för skred i karta och text. I planförslag, planförutsättningar och konsekvenser och för varje berört område i kartans popupfönster.

Hälsa och säkerhet

Dricksvattenförsörjning

Länsstyrelsen noterar att tillgången på dricksvatten i nuläget begränsar möjligheten att planlägga för ny bebyggelse inom planområdet. En ny huvudvattenledning projekteras från Gärds Köpinge och beräknas vara i bruk till årsskiftet 2025/26. Länsstyrelsen bekräftar kommunens ställningstagande att detaljplaner kan antas först efter att vattenledningen är i bruk.

Vattenskyddsområdet i Åhus är främst beläget inom område MB15. Det bör förtydligas i områdesbeskrivningen för MB15 i markanvändningskartan, att vattenskyddsområdet kräver hänsyn vid planering och kan innebära begränsningar för exploatering då skyddsföreskrifterna måste följas.

Förorenade områden

Av ÄÖP Åhus framgår bland annat att stora risker är kopplade till föroreningar från tidigare verksamheter i planområdet, samt att flera av de förorenade områdena i Åhus antingen kommer att översvämmas och/eller påverkas av högt grundvatten. Kommunen ser behov av att ta ett samlat grepp på föroreningssituationen bland annat i hamnområdet. Länsstyrelsen menar att ÄÖP Åhus i flera avseende beskriver och synliggör den problematik som finns kopplad till förorenade områden. Länsstyrelsen menar dock att det av ÄÖP Åhus tydligare kan framgå vad för risker som faktiskt avses. Länsstyrelsen kan exempelvis konstatera att det finns potentiellt förorenade områden med mycket dyra och

svårhanterade föroreningar, som PFAS och klorerade lösningsmedel. Det vore önskvärt att ÄÖP Åhus ger tydligare vägledning kring hur sådana föroreningar kan hanteras i det fortsatta arbetet, samt vilka konsekvenser detta eventuellt kan medföra kopplat till den föreslagna markanvändningen.

Av ÄÖP Åhus framgår att Länsstyrelsens inventerade objekt finns markerade på karta. Länsstyrelsen vill påminna om att kommunen kan ha kännedom om objekt som inte är inventerade av Länsstyrelsen, men som ändå kan innebära en risk för människors hälsa eller som kan påverka ett genomförande av planförslaget.

Kommentar

Område MB 15 kompletteras med information om att vattenskyddsområdet kan innebära begränsningar för exploatering.

Generellt sett utgår arbete med förorenade områden från prioriteringsverktyget MIFO samt den handlingsplan som antogs av miljö- och hälsoskyddsnämnden 2023. Enligt handlingsplanen utgör "risk för översvämning" en av sex prioriteringsgrunder som ska beaktas vid prioritering mellan förorenade områden med hög riskklass. Specifikt för Åhus och det aktuella planområdet har ett av högrisk objekten (klorerade lösningsmedel på Stinsen 1) undersökts och underlaget kommer att ligga till grund för en nedklassning av risk. Fastigheten Hamnen 1 är under utredning med avseende på PFAS-förorening. Vidare åtgärder hanteras i pågående tillsynsändring. Vad gäller föroreningssituationen inom hamnområdet så har kommunen identifierat ett behov av att se över den riskklassning enligt MIFO som gjordes 2011/2012 eftersom översvämningsrisken inte beaktades.

Kristianstads kommun har ett internt kartsystem där information om förorenade områden finns samlad. Kartskiktet uppdateras fortlöpande och informationen används i flera olika sammanhang, t ex i detaljplanearbetet. Kartan i planförslaget uppdateras.

Buller

Av ÄÖP Åhus framgår att en utveckling av verksamheter samt ökade transporter kan leda till mer buller och negativ påverkan på hälsan, samt att buller och dess påverkan behöver kartläggas bättre inom planområdet. Länsstyrelsen delar dessa slutsatser. Med tanke på att Åhus berörs av buller från såväl trafik, verksamheter och skjutfält ser Länsstyrelsen att det vore lämpligt att ÄÖP Åhus redovisar en samlad påverkan från olika bullerkällor, samt ger tydligare vägledning hur konflikter kopplade till buller ska hanteras i efterföljande planering och prövningar. Utifrån aktuella handlingar bedömer Länsstyrelsen att frågan kvarstår att hantera.

Kommentar

Alla verksamheter ska klara buller vid bostad, men de kumulativa effekterna av buller från flera olika källor kan bli högre. En kompletterande bullerutredning för kumulativa effekter hanteras inom detaljplaneprocessen.

Transport av farligt gods

Länsstyrelsen efterlyser en tydligare redovisning av sådana områden där kommunen bedömer att risker kopplade till transport av farligt gods kräver särskild uppmärksamhet. Bedömningar behöver både inkludera rekommenderade leder för farligt gods samt målpunkter dit farligt gods transporteras. Länsstyrelsen konstaterar att frågan generellt kvarstår att hantera i efterföljande planering och prövningar.

Av ÄÖP Åhus framgår att strategiska utvecklingsfrågor kopplade till väg 118 som led för farligt gods genom Åhus har lämnats för framtida beslut. Det framgår även att kommunen på längre sikt har som mål att minska effekten av väg 118 som barriär för gående och cyklar. Kopplat till detta betonar Länsstyrelsen vikten av en säkerställa en långsiktig robust anslutning till hamnområdet som möjliggör nödvändiga godstransporter. I sammanhanget är det positivt att ÄÖP Åhus synliggör klimatrelaterade risker kopplade till väg 118. Länsstyrelsen delar bilden att detta är viktiga frågor för Åhus långsiktiga utveckling som behöver hanteras mer ingående i kommunens fortsatta planering.

Kommentar

Under planförutsättningar har kommunen beskrivit vilka leder som finns utpekade för transporter av farligt gods och vilka målpunkter som finns kopplat till detta under stycket: Transport av farligt gods. Planförslaget har kompletterats med ställningstagande för farligt gods. Kommunen ser inte att det nödvändigtvis är en konflikt mellan målet att minska barriäreffekten av väg 118 och att 118 fungerar som utpekat stråk för godstransporter till hamnen. Under avsnittet "skyddsavstånd eller andra åtgärder" så redovisar planförslaget att: "När det gäller transportleder för farligt gods på väg och järnväg så förhåller sig Kristianstads kommun till av Länsstyrelsen Skåne framtagna riktlinjer (bland annat "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen", RIKTSAM).

Risker mellan verksamheter och känslig markanvändning

ÄÖP Åhus innebär att nya och utvecklade verksamhetsområden föreslås, bland annat i direkt anslutning till bostadsområden. Det finns även ett flertal tillståndspliktiga verksamheter inom planområdet. Kopplat till detta efterfrågar Länsstyrelsen tydligare strategier för hur konflikter ska hanteras i områden där förtätning föreslås och där det finns behov av att göra avvägningar mellan olika intressen/ användningar. Exempelvis utifrån risker, buller och lukt. Länsstyrelsen påminner om att kommunen behöver förhålla

sig till fullt utnyttjade miljötillstånd när riskbedömningar görs i förhållande till tillståndspliktiga verksamheter. Länsstyrelsen påminner även om att lagerverksamhet kan hantera skadliga ämnen som kan leda till allvarliga konsekvenser vid olycka, även om de normalt inte betraktas som omgivningspåverkande på samma sätt som tillverkande industri.

Ingen ny/förändrad föreslås inom hamnområdet. Med tanke på de betydande risker som finns kopplade till dagens verksamheter i hamnen efterfrågar Länsstyrelsen ett utökat resonemang gällande behov av riskreducerande åtgärder här. Exempelvis i förhållande till befintliga bostäder i närområdet. Länsstyrelsen påminner även om vikten av att olika riskaspekter fångas upp i ett kommande utvecklingsarbete av hamnen.

Kommentar

Risker kopplat till hamnverksamheten är beaktade i tillstånden och i besluten för de enskilda verksamheterna och för hamnen i stort. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn inom ramen för dessa tillstånd. Kristianstads kommun delar Länsstyrelsens uppfattning om att den samlade risken för störningar behöver beaktas och hanteras vid kommande förändringar av hamnens verksamhet. Hamnens utveckling ska utredas inför framtida översiktsplanering. För hamnen VI5 har kompletteringar gjorts avseende risker.

Seveso

Länsstyrelsen konstaterar att det inom planområdet finns fyra Sevesoverksamheter, tre i hamnområdet VI5 samt en i centrala Åhus (MB14). Länsstyrelsen menar att det tydligare bör framgå var dessa är placerade samt vilken omgivningspåverkan de bedöms ha i förhållande till föreslagen markanvändning. Genom att exempelvis redovisa riskhanteringsavstånd för de identifierade farliga verksamheterna kan ÄÖP Åhus ge tydligare vägledning och på en övergripande nivå visa var det är lämpligt respektive olämpligt att planera för annan användning. Kopplat till detta bör kommunen göra en riskbedömning som ligger till grund för en sådan analys. I sammanhanget hänvisar Länsstyrelsen till MSB:s rapport [Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering](#).

Länsstyrelsen noterar vidare att de förändringar som anges i plankartan i anslutning till dessa Sevesoverksamheter är klimatanpassningsytor (MB12, MB13 samt MB14). I förlängningen är dessa åtgärder viktiga att vidta just för att skydda de farliga verksamheterna från översvämningar och möjliga följdolyckor som flytande cisterner, brand, explosion och utsläpp. Kommunen har på så sätt identifierat förslag på åtgärder för att minska risken från dessa verksamheter, vilket skulle kunna framgå tydligare i planhandlingen.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att inte endast Sevesoverksamheter är farliga verksamheter enligt 2 kap. 4 § LSO men att alla Sevesoverksamheter är farliga verksamheter. Detta till skillnad från formuleringen i planförslaget: *Några anläggningar inom planområdet har sådana riskbilder att de har klassats som farlig verksamhet enligt 2 kap 4 § lagen om skydd mot olyckor, så kallade Sevesoanläggningar.* Inga farliga verksamheter som inte är Sevesoverksamheter finns dock inom planområdet.

Kommentar

Kristianstads kommun ändrar sin formulering kopplat till Sevesoanläggningar så den blir korrekt. Områdena VI5 och MB14 kompletteras med information om att det finns Seveso anläggningar inom områdena. I texten under avsnittet "Klimatåtgärder" i planförslaget förtydligas att klimatanpassningsytorna MB12, MB13 och MB14 bland annat bidrar till att skydda befintliga farliga verksamheter i området från översvämningar och möjliga följdolyckor som flytande cisterner, brand, explosion och utsläpp kan utgöra.

Länsstyrelsens råd

Behov av bostäder

Länsstyrelsen påminner om kopplingen mellan Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, BFL, och PBL. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL (2 kap. 3 § 5 punkt PBL). Enligt 4 § BFL ska kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § första stycket 5 PBL. Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska därmed vara ett underlag för att kunna motivera varför ny mark tas i anspråk i bland annat översiktsplaneringen.

Kommunen konstaterar i handlingen att det saknas aktuella riktlinjer för bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen känner till att kommunen arbetar med förslag till nya riktlinjer. Länsstyrelsen råder därför kommunen att vänta in att riktlinjerna blir antagna och sedan utgå från dem i den fortsatta planprocessen för ÄÖP Åhus.

Planförslaget innebär planering för 750–900 nya bostäder för att göra det möjligt för 2 500 fler invånare under planperioden, vilket skulle motsvara en genomsnittlig befolkningsökning på cirka 156 personer årligen. Länsstyrelsen ställer detta i relation till att det av ÄÖP Åhus går att utläsa att Åhus har ökat med i genomsnitt 82 personer per år mellan 2013-2021.

Det framgår att målsättningen om 750-900 bostäder under planperioden baseras på en politisk ambition. Länsstyrelsen menar att behovet av att peka ut ny mark för bostäder bör utgå från det demografiska behovet, och inte enbart från en politisk ambition. Eftersom

kommunen inte redovisar det demografiska behovet i ÄÖP:n menar Länsstyrelsen att planförslaget kan innebära en överplanering. Markanspråken bör baseras på behoven i riktlinjerna för bostadsförsörjning om befintliga eller framtida invånares behov och efterfrågan. Detta bör styra hur många bostäder och vilken sorts bostäder som behöver komma fram i Åhus. I den fortsatta planprocessen är det därför viktigt att bostadsbehovet i riktlinjerna påverkar utformningen av ÄÖP Åhus.

Kommunen nämner att det finns en planberedskap med ej utbyggda detaljplaner som omfattar ett fåtal bostäder. Länsstyrelsen menar att kommunen tydligare bör redovisa befintlig planberedskap för bostäder. Detta för att det ska vara möjligt att ta ställning till om nya markanspråk (på oexploaterad eller förtättningsbar mark) kan vara rimliga i förhållande till behovet av nya bostäder.

Kommentar

Antalet bostäder i planförslaget har minskat och planreserven är nu inkluderad i den totala volymen 600-700 bostäder under planperioden. Mer perifera planområden ligger som förslag på utbyggnad efter planperioden för vidare hantering i kommande översiktsplan. Åhus har tillväxtpotential och efterfrågan på nya bostäder förväntas fortsätta de närmaste åren. För planeringen har aktuell befolkningsprognos och aktuell efterfrågan samt behov av bekvämare boende för äldre varit en grund i föreslagen bostadsvolym under planperioden.

Resurseffektiv markanvändning

Länsstyrelsen delar kommunens slutsats, att möjligheterna för Åhus att växa genom att mer mark tas i anspråk för bebyggelse begränsas av fysiska strukturer och naturvärden. Utifrån detta, och kommande behov av mark för exempelvis klimatanpassningsåtgärder, är det särskilt angeläget att kommunen planerar för en resurseffektiv markanvändning i Åhus. Länsstyrelsen ser i sammanhanget mycket positivt på kommunens ställningstagande att inte ianspråkta någon ny jordbruksmark. Länsstyrelsen bedömer däremot att ÄÖP Åhus i vissa delar riskerar att hamna i konflikt med höga naturvärden, se vidare i avsnittet *Hänsyn till naturmiljö* i yttrandet.

Transporteffektivt samhälle

ÄÖP Åhus har en uttalad och tydlig ambition att minska andelen korta resor med bil inom planområdet samt att främja gång- cykel- och kollektivtrafik, vilket Länsstyrelsen välkomnar.

Vad gäller strategin *Lokalisera smartare*, menar Länsstyrelsen att kontexten bör vidgas till att även inbegripa Kristianstad stad. Detta då nya invånare i Åhus i hög grad väntas vända sig till Kristianstad som huvudort. Länsstyrelsen efterfrågar en beskrivning av vilka konsekvenser planförslaget innebär för exempelvis bilåkande mellan Åhus och Kristianstad. Vad gäller smart lokalisering inom planområdet vill Länsstyrelsen lyfta

vikten av att också utformning av bostadsområden, bostäder och tillhörande parkeringsplatser har betydelse för användningen av bil.

Länsstyrelsen saknar transportrelaterade strategier och ställningstaganden kopplat till det regionala besöksstryck som finns i Åhus. I arbetet med en ändring av översiktsplanen för just Åhus hade det varit lämpligt att titta på vilka rumsliga möjligheter som finns för att underlätta för besökare att transportera sig till och inom tätorten utan bil.

ÄÖP Åhus hänvisar till åtgärder i kommunens trafikplan från 2019. Länsstyrelsen menar att det tydligare kan framgå vilka åtgärder som är prioriterade och i vilken utsträckning de utgör en förutsättning för den föreslagna markanvändningen.

Kommentar

- *Strategin "lokalisera smartare" formuleras om och kompletteras för att bredda kontexten och lyfta vikten av gestaltning även i den mindre skalan.*

Klimatanpassning

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen avser att arbeta med vegetation och minimera värmehållande och hårdgjorda ytor för skydd mot klimateffekter såsom värme, torka, vind och skyfall. Länsstyrelsen ställer sig också bakom kommunens ambition att i första hand fokusera på mjuka och naturbaserade kustskyddsåtgärder.

Länsstyrelsen vill informera om att myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har tagit fram en värmekartering över Sverige. Karteringen kan vara till hjälp för att analysera och utreda var klimatanpassningsåtgärder kan behöva genomföras, för att skydda mot höga temperaturer där behovet är som störst. Karttjänsten nås här: <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/varmebolja/>

Kommentar

Planförslaget kompletteras under avsnittet "Klimatåtgärder" med information om vilka ytor inom planområdet som är mest prioriterade för åtgärder som kan minska värmeeffekten, genom att till exempel etablera vegetation. Texten har även kompletterats i Planförutsättningar och Klimatförändringar med vilka ytor som är mest påverkade av höga markytetemperaturer.

Hänsyn till naturmiljö

Enligt planförslagets strategier och riktlinjer ska bl.a. ekosystemen i Åhus och dess omland bevaras och utvecklas, värdefull natur bevaras, och utvecklingen inriktas på att hushålla med mark och naturresurser. Länsstyrelsen välkomnar detta men ser att flertalet av utbyggnadsförslagen för bostäder inte följer dessa riktlinjer. Detta då ny exploatering föreslås på ytor med höga naturvärden, främst områdena MB2, MB3, och MB4. Inom samt i anslutning till områdena finns många skyddsvärda arter, och områden är utpekade i länets naturvärdesöversikt som värdefulla. Även område MB1 innebär exploatering av ett skogsområde. Ett genomförande av dessa delar av ÄÖP Åhus kommer sannolikt att innebära en förlust av naturvärden och rödlistade arter. Möjligheten att kompensera förlusten på andra platser är begränsad, med tanke på de bitvis höga värdena och det redan höga trycket på markanvändning runt Åhus. Vidare kan förekomsten av fridlysta arter begränsa möjligheterna till utbyggnad.

Länsstyrelsen råder kommunen att se över planförslaget i dessa delar, så att ÄÖP Åhus tydligare följer planeringsprincipen om att undvika ny bebyggelse i konflikt med höga naturvärden

Kommentar

Planförslaget har studerats utifrån naturvärden och en avvägning har gjorts utifrån hänsyn till dessa, dock finns naturvärden även i några föreslagna ytor vilket kommer att hanteras inom kommande detaljplanering. Del av MB2 samt MB3 och 4 är bortom planperioden i föreslagen markanvändningskarta.

Hänsyn till kulturmiljö

Det är positivt att kommunen har kompletterat kulturmiljöunderlaget med en uppdaterad kulturhistorisk inventering för Åhus. Det är också tydligt hur de utpekade byggnaderna förhåller sig till PBL 8:13 och hur de ska hanteras i följande bygglovsprövningar.

Länsstyrelsen menar att det skulle kunna vara ytterligare ett stöd att lyfta fram de allmänna platser som ses som särskilt värdefull med stöd i PBL 8:13, i synnerhet då gatunät och torg tydlig kopplar till den riksintressanta medeltida planstrukturen

Fornlämningar och arkeologi

Länsstyrelse välkomnar att kommunen uppmärksammar var hänsyn krävs till fornlämningar i de olika områdena i markanvändningskartan. Fornlämningssituationen kan dock beskrivas tydligare. Länsstyrelsen konstaterar att aktuellt planområde innehåller fornlämningar från såväl förhistorisk som historisk tid. För mer information om dessa hänvisar Länsstyrelsen till Riksantikvarieämbetets *Fornsök*:

<https://app.raa.se/open/fornsok/>

I samband med ny-/utbyggnad, väganläggande och andra markförändrande åtgärder där fornlämningar berörs ska kommunen i möjligaste mån undvika eller minska ingrepp i dessa. Samråd med Länsstyrelsen ska ske och i fall där fornlämningar tangeras ska ansökningar om tillstånd till ingrepp i fornlämning göras. Länsstyrelsen menar att särskild försiktighet behöver iakttas i anslutning till markanta fornlämningar som exempelvis Åhus stadsmur. Förutom kända, registrerade fornlämningar kan okända sådana finnas dolda under mark. Indikatorer kan t.ex. vara som i Äspet, där den kända boplatsen talar för att fler sådana finns inom området, eller som i Vannebergaområdet där fyndplatser också kan utgöra indikatorer. Detta innebär att arkeologiska utredningar kan bli nödvändiga inom ytor som inte har registrerade fornlämningar.

Kommentar

Planförslaget baseras i stor utsträckning på att redan exploaterad mark tas i anspråk. Stor försiktighet råder i anslutning till fornlämningsområden. Forsök har studerats och används vid framtagning av detaljplan

Energiförsörjning och teknisk infrastruktur

Av ÄÖP Åhus framgår att en utveckling av områden i Åhus kan innebära att elnätet i kommunen kan komma att behöva förstärkas för att klara en högre elförbrukning. Länsstyrelsen efterlyser en tydligare beskrivning av vilka konsekvenser ÄÖP Åhus kan innebära i detta avseende, samt hur kommunen avser att tillgodose den energiinfrastruktur som behövs utifrån den föreslagna bebyggelsen.

Länsstyrelsen menar att planförslaget generellt kan förtydligas avseende den tekniska infrastrukturen i Åhus. Länsstyrelsen saknar exempelvis information om hur planförslaget förhåller sig till fjärrvärmenätet.

Kommentar

Planförslaget har förtydligats avseende den tekniska infrastrukturen under fliken Planförslaget rubriken Mark och vattenanvändning Teknisk infrastruktur.

Strategier för en hållbar utveckling

Länsstyrelsen är positiv till den inledande redovisningen av nationella och regionala miljö- och klimatmål som har betydelse för samhällsplaneringen. Även det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022–2025 nämns i detta sammanhang vilket är bra. Här borde även den regionala klimat- och energistrategin för Skåne lyftas fram som ett regionalt program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen. Både åtgärdsprogrammet för miljömålen och klimat- och energistrategin innehåller åtgärder

som är relevanta att ta hänsyn till och samordna i ÄÖP Åhus. Det hade därför varit önskvärt med en tydligare beskrivning av hur ÄÖP Åhus strategier kan bidra till genomförandet av ovanstående program. Länsstyrelsen kan samtidigt konstatera att målbilden och strategierna som redovisas i planförslaget om till exempel förtätning av befintlig bebyggelse, hållbart resande, klimatanpassning och bevarande av naturmiljöer, är viktiga åtgärder för att öka förutsättningarna att nå miljö- och klimatmålen.

Kommentar

Planförslaget utgår ifrån flera av de strategier för klimatsmart fysisk planering, planområdet är dock begränsat i förhållande till kommunen som helhet och de regionala klimat och energistrategierna kommer att hanteras i den kommunövergripande översiktsplanen. Några exempel att lyfta fram för Åhus är tillgång till fjärrvärme vilket ger goda förutsättningar för fossilfri värmeförsörjning, Den centrumnära exploateringen av tidigare exploaterad mark ger möjlighet att bevara grönytor, ett större underlag för kollektivtrafiken ger förutsättningar för en stärkt kollektivtrafikförsörjning.

Civil luftfart

ÄÖP Åhus saknar information om flyghinder för den civila luftfarten. Länsstyrelsen påminner därför om följande:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till Luftfartsverket. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras. Vidare ska alltid samråd ske med berörda flygplatser inom 60 km radie från det objekt som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan som ska uppföras. Observera skillnaden i höjder i förhållande till Försvarets regler.

Kommentar

ÄÖP Åhus kompletteras med information om civil luftfart och att alla byggnadsobjekt som är högre än 20 meter över mark eller vattenyta ska remitteras till luftfartsverket. Planen kompletteras även med information om Försvarets regler*.

* Inom planområdet kan de riksintressen som inte redovisas öppet framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt såsom till exempel master och vindkraftverk. Därför utgör hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse, och högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse. alla ärenden avseende höga objekt enligt ovan måste skickas på remiss till Försvaret.

Dialogarbete

Det framgår att medborgare har involverats i planprocessen genom en medborgarenkät, vilket är positivt. Det framgår däremot inte vilkas behov och rättigheter som varit representerade i medborgardialogen. Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen att aktivt arbeta för att nå som många olika grupper och perspektiv som möjligt inom ramen för det fortsatta dialogarbetet.

Kommunen lyfter fram att kvinnor ofta är en underrepresenterad grupp i diskussioner om utvecklingen av våra samhällen, och att planarbetet därför bör vara inriktat på att se till att deras syn blir representerad. ÄÖP Åhus kan med fördel visa hur kommunen har arbetat för att stödja detta, och om/på vilket sätt det kommit att påverka planförslaget.

Kommentar

Under det tidiga samrådet och under samrådstiden har de som bor och verkar i Åhus haft möjlighet att lämna synpunkter. Det är ofta svårt att nå vissa ålderskategorier och de mellan 20-40 år hade en lägre representation på samrådsmötena. För att nå denna grupp användes centrala träningslokaler i Åhus för enkätundersökning i den tidiga dialogen. Kristianstads kommun arbetar med att utveckla samrådsprocesserna med digitala verktyg och med representation på olika former av möten med medborgarna.

Konsekvenser

Avsnittet som behandlar konsekvenser innehåller en miljökonsekvensbeskrivning, en barnkonsekvensbeskrivning och en hållbarhetsbedömning. Länsstyrelsen råder kommunen att tydligare synliggöra och utskilja vilka delar som ingår i miljökonsekvensbeskrivningen kopplat till den strategiska miljöbedömningen.

Länsstyrelsen menar att MKB:n föredömligt lyfter fram sådana strategiska överväganden som skett inom ramen för miljöbedömningen och som har påverkat planförslagets innehåll.

Det är positivt att kommunen gjort en särskild barnkonsekvensbeskrivning. Av denna framgår att ÄÖP Åhus visar var barn kan bo, röra sig fritt, leka och gå i skola, var det är säkert och var det finns natur, parker och fritidsaktiviteter. Länsstyrelsen har svårt att utläsa detta ur planförslaget och menar att sådan information med fördel kan redovisas tydligare. Kopplat till detta kan det vara relevant att analysera hur skolor, gång- och cykelvägar och andra målpunkter för barn ligger i förhållande till olika riskkällor, exempelvis miljöfarliga verksamheter.

Kommentar

Planförslaget har förtydligats avseende vilka delar i avsnittet Konsekvenser som motsvarar

en strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken. Ett arbete för att studera risker i relation till skolor och andra målpunkter för barn har påbörjats.

Genomförande, uppföljning och fortsatt arbete

Länsstyrelsen delar bilden att frågor kopplade till järnvägen, hamnen, väg 118 samt klimatanpassningsåtgärder på längre sikt kommer att ha stor betydelse för den långsiktiga utvecklingen av Åhus. Det är angeläget att kommunen prioriterar detta i kommande ÖP-arbete.

Kommunen har kopplat till MKB:n identifierat viktiga avhjälpande åtgärder samt strategiska frågor som kräver uppföljning och ett fortsatt arbete. Länsstyrelsen menar att ÄÖP Åhus i flera avseenden hade tjänat på att invänta sådana utredningar och analyser, eftersom de kan komma att påverka utformningen av planförslaget. Exempelvis framtagande av riktlinjer för bostadsförsörjning, kartläggning av buller och översyn av förorenade områden. Kopplat till detta efterlyser Länsstyrelsen en tidplan och prioriteringsordning för det fortsatta arbetet, i syfte att skapa så goda förutsättningar som möjligt för ett genomförande.

Kommentar

Planförslaget utgår ifrån den bullersituation och föroreningssituation som är väl dokumenterad i kommunens planeringsunderlag. Förändringar sker över tid avseende buller och aktuella värden och eventuella avhjälpande åtgärder tas fram i respektive detaljplan.

Samband med Översiktsplan 2013 och övriga ändringar av översiktsplanen

Det framgår att ÄÖP Åhus ska ersätta Översiktsplan 2013 inom det aktuella området. Det framgår även att aktuell ändring av översiktsplanen ansluter till ÄÖP för kusten och havet (2019) men också till ÄÖP för Kristianstad stad (2021). Länsstyrelsen utläser att: *Mål, planeringsstrategier och riktlinjer som är generella i den fysiska planeringen och som strävar efter en långsiktig hållbarhet utifrån såväl ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter gäller även för Åhus. samt att: ÄÖP Åhus utgör planeringsunderlag för framtida markanvändning tillsammans med Kust- och havsplanen längs kusten och i basorten Åhus.*

Enligt 3 kap. 27 § PBL ska sambanden med och konsekvenserna för översiktsplanen som helhet redovisas när en ändring av planen görs. Länsstyrelsen råder kommunen att förtydliga sambanden med Översiktsplan 2013, ÄÖP för kusten och havet samt ÄÖP för Kristianstad stad. Samt förtydliga hur dessa ska läsas ihop för att underlätta efterföljande prövningar. Länsstyrelsen menar att detta är särskilt angeläget i förhållande till Kust- och havsplanen utifrån det geografiska läget.

Kommentar

Under fliken Konsekvenser rubriken överväganden miljöbedömning i punkten J beskrivs ÄÖP Åhus i förhållande till ÄÖP Kristianstad stad samt översiktsplan för kommunen som helhet.

Remisshantering

Länsstyrelsen har i aktuellt ärende hört följande myndigheter:

- Försvarsmakten – avstår att svara, hänvisar till riksintressekatalogen
- Havs- och vattenmyndigheten – ej svarat
- Luftfartsverket – ärendespecifika synpunkter
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap – generella synpunkter
- Post- och telestyrelsen – generella synpunkter
- Sjöfartsverket – inga synpunkter
- Skogsstyrelsen – inga synpunkter
- Statens geologiska undersökning – generella synpunkter
- Statens geotekniska institut – ärendespecifika synpunkter
- Svenska kraftnät - inga synpunkter
- Trafikverket – ärendespecifika synpunkter

Kommentar

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för det utförliga samrådsyttrande som Länsstyrelsen i samverkan med andra myndigheter har gett på förslaget till ändring av översiktsplanen för Åhus. Detta har underlättat och varit ett stöd i kommunens arbete med att ta fram ett reviderat planförslag till granskningen.

5. Region Skåne

2023-04-14

Yttrande över förslag till ändring av översiktsplan för Åhus, Kristianstads kommun, samråd

Region Skåne har mottagit ovanstående samrådshandling för synpunkter.

Region Skåne har ansvar för vård och hälsa i Skåne samt ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag 2010:630 och lagändring 2019:944 om regionalt utvecklingsansvar. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer för bostadsförsörjning.

Region Skåne har sedan januari 2019 även ansvar för den regionala fysiska planeringen i länet och ett regionplaneuppdrag. Genom regionplaneuppdraget arbetar Region Skåne med att tydligare koppla samman det regionala utvecklingsansvaret och kommunernas översiktsplanering. *Regionplan för Skåne 2022–2040* antogs av Regionfullmäktige den 14 juni 2022. Region Skåne yttrar sig över förslag till ändring av översiktsplan för Åhus, utifrån ovanstående ansvar.

Bakgrund

Syftet med ändring av översiktsplan för Åhus är att beskriva hur mark- och vattenanvändning ska bidra till en fortsatt utveckling av Åhus. I arbetet med Kust- och havsplan för Kristianstad beslutade kommunen att Åhus som ort skulle ges utrymme i en egen ändring av översiktsplan för Åhus. ÄÖP Åhus ligger i linje med tidigare antagna översiktsplaner i Kristianstads kommun.

Översiktsplanen är vägledande för efterföljande planering och beslut kring hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Region Skånes synpunkter

Region Skåne vill inledningsvis lyfta fram att översiktsplanens övergripande prioriteringar stämmer väl överens med *Regionplan för Skåne 2022–2040*. Sammantaget ställer sig

Region Skåne positiv till planförslaget och nedanstående synpunkter ska framför allt ses som förslag till hur planförslaget kan utvecklas ytterligare.

Förtätning och effektiv markanvändning

I *Regionplan för Skåne 2022–2040* framhålls vikten av att utveckla bebyggelsen utifrån befintliga strukturer och genom förtätning i strategiska lägen liksom att prioritera bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen. Region Skåne ser därför mycket positivt på Kristianstads kommuns vägval för bebyggelseutveckling, där förtätning primärt i centrala lägen med närhet till befintlig service och kollektivtrafik har valts framför att växa på naturmark i Åhus utkanter eller på jordbruksmark.

Befolkningsutveckling och bostadsbyggande

En fungerande bostadsmarknad är grundläggande för såväl den enskildes möjligheter i livet som samhällets utveckling i stort. I *Regionplan för Skåne 2022–2040* framgår att tillgången till bostäder är en förutsättning för regional utveckling i Skåne. Det kommer att behövas ett brett utbud av olika sorters bostäder i Skåne och bostadsbyggandet måste vara tillräckligt stort och anpassat efter behovet.

Ur detta perspektiv anser Region Skåne att det är positivt att planen lyfter att nybyggda bostäder ska komplettera nuvarande bostadsbestånd och öka möjligheten till flyttkedjor genom att skapa större variation i bostadsutbudet, bland annat genom alternativa boenden för äldre och flerfamiljshus. Ansatsen att bygga i redan exploaterade områden och på redan hårdgjorda ytor är bra, men planen skulle kunna vara ännu tydligare med hur upp till 600 nya bostäder ska byggas samtidigt som Åhus naturvärden bibehålls.

Kommentar

I ÄÖP Åhus har fokus i huvudsak varit på förtätning eller utveckling av mark som inte har höga naturvärden. Möjligheterna till utveckling av orten är dock begränsade och för att möjliggöra för 600-700 nya bostäder kommer en del naturvärden ofrånkomligt att påverkas negativt, vilket beskrivs för de områden som berörs.

Gestaltad livsmiljö

Gestaltad livsmiljö är ett viktigt perspektiv i samhällsplaneringen för att ta tillvara och utveckla värden som skala, identitet och kulturmiljö. Arkitektur, form och design utgör en betydande resurs i utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle och Skånes attraktivitet.

Perspektivet gestaltad livsmiljö lyfts ur olika perspektiv i planen, vilket ses som positivt. I planförslagets strategier och riktlinjer lyfts en attraktiv livsmiljö och infrastruktur som viktiga delar för att stärka näringslivet och besöksnäringen, inte minst i strategin Stimulera god gestaltad livsmiljö. Planförslaget lyfter även arkitekturen och kulturmiljöns betydelse för Åhus identitet vilket ses som en positiv inriktning för att stärka kvaliteten i den gestaltade livsmiljön. Region Skåne ser dock att genomförandet och uppföljningen av denna ambition gärna kan förstärkas och vidareutvecklas i planen.

Kommentar

I Kristianstads kommun pågår ett arbete med att ta fram en arkitekturstrategi, vilket kommer att vara ett viktigt instrument för att arbeta med gestaltad livsmiljö i genomförandet. De delar av planförslaget som visar på ändrad/utvecklad markanvändning för mångfunktionell bebyggelse och ligger inom riksintresse för kulturmiljö har stöd för sin utveckling i kulturmiljöbeskrivningarna.

Hälsofrämjande samhällsplanering

Den allmänna hälsan hos en befolkning påverkas både av de individuella förutsättningarna och hur samhället är utformat. Att omsorgsfullt gestalta livsmiljön och ta tillvara kultur- och hälsoaspekter i utvecklingsarbetet kan bidra till jämlik folkhälsa genom förebyggande och hälsofrämjande insatser nödvändiga för god hälsa och minskade hälsoklyftor.

Regionplan för Skåne 2022–2040 och planeringsprincip 1.6 *Hälsofrämjande livsmiljö* framhåller tillgång till en bra bostad och en boendemiljö med närhet till grönområden av bra kvalitet, en attraktiv och inkluderande livsmiljö, tillgång till natur och friluftsliv och många andra kvaliteter som kan främjas genom fysisk planering. Detta är kvaliteter som till stor del finns i planförslaget men som kan förtydligas just i relation till hälsofrämjande planering.

Inom ramen för *Regionplan för Skåne 2022–2040* har projektet *3-30-300 i Skåne* genomförts för att utveckla och tillämpa en GIS-baserad analysmodell som stöd för planering och uppföljning av urban grönstruktur. Principen 3-30-300 baseras på forskning och handlar om hur mycket träd och vegetation en stad behöver för att fungera väl som hälsofrämjande livsmiljö och för att kunna leverera de ekosystemtjänster som vi människor är beroende av. De tre måtten innebär att alla bör kunna se tre större träd från sin bostad, varje stadsområde bör ha en krontäckningsgrad på minst 30 procent och alla bör ha möjlighet att nå ett grönområde inom 300 meter från sin bostad.

Det förebyggande hälsoarbetet är direkt relaterat till Region Skånes ansvar som hälso- och sjukvårdsaktör och som regional utvecklingsaktör.

Kommentar

- *Planförslaget kompletteras under ställningstaganden med en förklaring av vad goda livs- och boendemiljöer kan vara, för att förtydliga kopplingen mellan hälsa och god livsmiljön.*

Transporter och hållbart resande

För att minska Skånes klimatpåverkan, gynna folkhälsan samt bidra till ett mer jämställt Skåne är det viktigt att klara omställningen till ett hållbart transportsystem. Region Skåne är positiv till en fortsatt utveckling av Åhus och planförslagets ambition att utvecklingen ska främja de hållbara färdssätten.

Gång- och cykeltrafik

Inriktningen mot att öka andelen gång- och cykeltrafik genom förbättring av gång- och cykelvägnätet och trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter är mycket positiv och Region Skåne välkomnar de i planen specificerade åtgärderna (exempelvis omgestaltningen av Köpmannagatan). En ökad andel gång- och cykelresor ligger i linje med såväl *Regionplan för Skåne 2022–2040* och *Region Skånes Strategi för ett hållbart transportsystem 2050*. Region Skåne välkomnar därtill de utpekade insatserna som främjar barns trafiksäkerhet till målpunkter som skola och lekplats. Dessa två perspektiv är genomgående i planen vilket är mycket positivt.

I planförslaget uttrycks att utveckling av cykelvägar på statligt vägnät vid in- och utfarterna till Åhus inte kan tidsbestämmas då de inte ingår i *Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033*. Kristianstads kommun kan med fördel förtydliga vad som avses med "utveckla" då det kan syfta på både utveckling av befintlig infrastruktur och nybyggnation. Region Skåne vill vidare påminna om att det i den regionala transportinfrastrukturplanen finns en pott för åtgärder på cykelvägar på statligt vägnät vilket kan användas för förbättring av cykelvägar. I övrigt välkomnar Region Skåne inspelen angående prioriteringarna inför nästa planomgång.

Skånes supercykelvägar är en viktig del i ett sammanhängande hållbart transportsystem. Region Skåne vill framhålla betydelsen av att utveckling av supercykelvägar i Skåne ses som en regional fråga för att binda samman Skånes regionala noder med varandra och kringliggande tätorter. Region Skåne ansvarar för att alla kommuner i Skåne samt Trafikverket arbetar samordnat med samma koncept och med utgångspunkt i samma identitetsskapande element för att hjälpa Skånes invånare att välja cykeln som det

attraktiva färdmedlet för kortare regionala resor. Region Skåne skapar också finansieringsutrymme för upprustningsåtgärder i bristande cykelinfrastruktur till kommunerna genom den regionala transportinfrastrukturplanen. Sträckan Åhus-Kristianstad är utpekad som en framtida supercykelväg, det vill säga en regionalt viktig koppling för arbetspendling med cykel med potential för ökad cykling. Region Skåne önskar därför vara delaktig i utredningar och planer för åtgärder på denna sträcka.

Kollektivtrafik och järnvägsinfrastruktur

Åhus ligger utmed ett av de regionalt viktiga stråken för kollektivtrafik och har redan idag en väl utbyggd kollektivtrafik. Kollektivtrafikens marknadsandel i Åhus är dock fortfarande låg och därmed finns det behov av att se hur den framtida planeringen av Åhus bäst samplaneras med en utvecklad kollektivtrafik. Eftersom planen delvis pekar på en utvecklingsinriktning i områden som idag har lite längre till kollektivtrafiken, inte minst det nya större bostadsområdet vid golfbanan, finns det anledning att se över hur de två linjerna som idag trafikerar Åhus bäst utvecklas för att skapa attraktiva resmöjligheter för Åhus. Detta är ett arbete som redan pågår i samverkan mellan Region Skåne och Kristianstads kommun.

Region Skåne anser att det är ett bra initiativ från Kristianstads kommun att påtala behovet av en utredning gällande en eventuell framtida användning av Åhusbanan, även om denna i dagsläget inte används varken av verksamheten i Åhus hamn eller någon annan tågoperatör. Region Skåne vill redan i detta skede uppmärksamma kommunen på att en ökad trafikering av den aktuella sträckan med största sannolikhet kommer att vara förknippad med stora kostnader för uppgradering av banans standard.

Region Skåne vill vidare informera om att arbetet pågår med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram, med planerat antagande senast i juni 2025.

Godstrafik och väginfrastruktur

I Del 2, Planförslaget påtalas att det finns ett par icke genomförda åtgärder såsom en ny väg som förbinder Fregattvägen med Flötövägen samt omgestaltning av infarten vid Flötövägen, väg 118 vid norra infarten och vid korsningen Hamnleden. Kristianstads kommun påtalar att insatser på statligt vägnät kräver samarbete med Trafikverket. Region Skåne önskar ett förtydligande om dessa åtgärder fortfarande är aktuella eller ej. Om åtgärderna fortfarande är tänkta att genomföras vill Region Skåne påminna om att det finns potter avsatta i *Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033* varav en riktar sig mot åtgärder på det statliga regionala vägnätet.

Kommentar

En dialog med regionen pågår kring kollektivtrafik och cykelvägnät. Kommunen samarbetar med Trafikverket i de delar som rör det statliga vägnätet, de delar som nu är aktuella att lyfta är en vägkoppling mot E22 vilket presenteras på strukturkartan då det är en framtida fråga som sträcker sig utanför planperioden.

Grönstruktur

Det är positivt att planförslaget tar ställning för att grönstruktur och natur med höga värden ska bevaras och utvecklas i hög utsträckning. *Regionplan för Skåne 2022–2040* lyfter i planeringsprincip 3.1 ii vikten av att verka för att utveckla ett sammanhängande och finmaskigt nät av grönstråk. Utifrån ett regionalt perspektiv kan det med fördel förtydligas ytterligare i planen hur kopplingarna mellan Åhus grönstruktur och den regionala grönstrukturen avses att utvecklas.

Planförslaget och strategierna 7. *Bevara och utveckla kustens och havets unika värden* och 8. *Stärka ekosystemen* bidrar till målsättningen i *Regionplan för Skåne 2022–2040* att skapa förutsättningar för välfungerande ekosystem, både kvantitativt och kvalitativt, i landskapet, i bebyggd miljö och i havet. Det finns dock utrymme att komplettera dessa strategier med ekosystemtjänster från havet och från sötvatten.

Tillgången till parkmark är, enligt planförslaget, begränsad i Åhus. Det är därför positivt att planen anger att områden som är värdefulla för rekreation och friluftsliv bör bevaras, utvecklas och undantas från exploatering. *Regionplan för Skåne 2022–2040* lyfter vikten av att säkerställa god tillgång, närhet och kvalitet på grönytor, vatten och natur vid och i nära anslutning till bostäder samt skol- och vårdmiljöer. Tillgång till närrekreation är viktigt för alla, men speciellt för barn, äldre och personer med funktionsvariation samt i områden med stor andel socioekonomiskt svaga hushåll. Tätorternas grönstruktur behöver också utformas med beaktande av barnkonventionen. Region Skåne ser att avsnittet om grönstruktur kan kompletteras med fler perspektiv och att strategier för grönstruktur kan fördjupas ytterligare.

Region Skåne välkomnar planförslagets ambition att bevara träd och vegetation, som skydd mot solinstrålning, värme, torka, vind och extremt väder och att öka den totala andelen grönytor och träd i Åhus. De nämnda värdena kan med fördel kompletteras med det hälsofrämjande perspektivet.

Kommentar

- *Planförslaget förtydligas under "mark och vattenanvändning" och rubriken "Natur" med information om betydelsen av grönstrukturen i Åhus ur ett regionalt perspektiv.*

- *Planförslaget förtydligas under strategi 8. "Stärka ekosystem" med information om att ekosystemtjänster även kan fås från vatten.*
- *Planförslaget kompletteras under planförutsättningar med information om de hälsofrämjande aspekterna av närhet till grönområden från bostad, skola och arbete.*
- *Strategi 7 "Bevara och utveckla kustens och havets unika värden" utvecklas för att ta ett bredare grepp om grönstrukturen.*
- *I konsekvensanalysen av planen finns ett avsnitt om barnkonsekvenser. Stycket formuleras om för att förtydliga behovet av att beakta barnkonventionen.*

Friluftsliv och regionala vandrings- och cykelleder

Friluftsliv och rekreation har mycket stor betydelse för folkhälsa, fysisk aktivitet, stressåterhämtning, inlärning, välbefinnande och turism och är ett viktigt perspektiv i *Regionplan för Skåne 2022–2040*, inte minst kopplat till Region Skånes uppdrag som hälso- och sjukvårdsaktör och ledhuvudman. Region Skåne är huvudman för Skåneleden, en 140 mil lång kvalitetssäkrad vandringsled som med sina sex delleder tangerar Skånes mest besöksvärda natur- och kulturområden och berör både stad och land. Region Skåne är också huvudman för de nationella cykellederna Sydkustleden (SimrishamnHelsingborg) och Sydostleden (Växjö-Simrishamn). Mellan 2019 och 2023 driver Region Skåne ett projekt för att utveckla Cykelleden Skåne (regionala cykelleder som invigs i juni 2023) som ska knyta samman de nationella cykellederna med ett mer finmaskigt nät av cykelleder för rekreation och turism i Skånes inland. Som komplement har Åhus goda möjligheter att skapa och markera trafiksäkra och attraktiva lokala anslutande leder för att därmed koppla på det större cykelledssystemet.

Regionplan för Skåne 2022–2040 anger att ett utvecklat nät av rekreativa leder behöver binda ihop stad och land för att stärka invånarnas tillgång till natur och möjlighet till fysisk aktivitet och rekreation. Regionplanen anger vidare att när en led pekats ut och fastställts är det viktigt att den tas med i relevanta planer och strategier för att få genomslag och skapa mervärde för Skåne och kommunerna. Detta framgår av planeringsprincip 3.4 i - *Synliggör och ta hänsyn till de nationella och regionala lederna för cykling och vandring i den kommunala fysiska planeringen*. De nationella och regionala lederna kan med fördel tydliggöras i planförslagets karta utöver att de nämns i text.

Region Skåne anser vidare att det är positivt att planen lyfter fram att Åhus höga naturvärden har stor betydelse för friluftsliv och besöksnäring och att lederna bidrar till

viktiga värden för både boende och besöksnäring. Det ligger i linje med regionplanens planeringsprinciper. Planen kan dock med fördel ytterligare förtydliga hur man avser att stärka besöksnäringen.

Kommentar

Planförslaget har förtydligats avseende de gröna värdena samt kompletteras med de regionala lederna och badplatser på kartan

Dricksvattenförsörjning

En ny vattenledning ska anslutas till Åhus 2025 för att försörja tillkommande bebyggelse med dricksvatten. Region Skåne efterlyser ett bredare resonemang i planförslaget om tillgången och kvaliteten på såväl grundvatten som ytvatten i Åhus då en långsiktigt hållbar vattenförsörjning är en förutsättning för en resilient samhällsutveckling, jordbrukets produktionsförmåga och ett konkurrenskraftigt näringsliv. En växande befolkning och klimatförändringarna innebär att fler kommer att behöva dela på en minskande vattenresurs. Regionplan för Skåne 2022–2040 lyfter att det behövs ett aktivt arbete för att säkerställa en hållbar vattenanvändning.

Klimatanpassning

Åhus är särskilt utsatt för översvämningar i samband med höjd havsnivå, högt grundvatten och kusterosion. Region Skåne ser mycket positivt på Kristianstads kommuns höga ambitionsnivå gällande klimatanpassningsåtgärder och välkomnar ställningstagandena att inte bygga på mark med risk för översvämning och att arbeta med naturbaserade lösningar. Det ligger i linje med *Regionplan för Skåne 2022–2040*.

Planens klimatavsnitt kan med fördel tydligare nämna betydelsen av ett ökat utrymme för vatten i bebyggelsemiljöer både för klimatanpassning, fördröjning, rening samt för biologisk mångfald, rekreation och ökad attraktivitet i tätortsmiljöerna.

Kommentar

- *Planförslaget kompletteras med ytterligare information om dagvattenhantering och vattentjänster i övrigt.*
- *Klimatanpassningen som hanteras i planförslaget fokuserar på skydd av människor och bebyggelse. Värden kring Biologisk mångfald, rekreation och attraktivitet hanteras i andra delar.*
- *I texten under avsnittet "Klimatåtgärder" i planförslaget förtydligas att klimatanpassningsytorna MB12, MB13 och MB14 bland annat bidrar till att skydda*

*befintliga farliga verksamheter i området från översvämningar och möjliga
följolyckor som flytande cisterner, brand, explosion och utsläpp kan utgöra.*

Energi

Enligt *Klimat- och energistrategi för Skåne* ska Skånes klimatpåverkande utsläpp år 2030 vara 80 % lägre än år 1990. Region Skåne välkomnar att Kristianstads kommun har tagit fram ett förslag till ny klimat- och miljöplan som bland annat omfattar utfasning av fossila bränslen, effektivare energianvändning och främjande av lokal, förnybar energiproduktion. Detta ligger i linje med *Regionplan för Skåne 2022–2040* och planeringsprinciperna som presenteras i avsnitt 4.1 *Energiförsörjning*. Region Skåne efterfrågar dock en konkretisering i planförslaget hur dessa strategier kan implementeras i den fysiska planeringen i Åhus, exempelvis avseende lokal energiproduktion och energieffektiviseringsåtgärder. Energianvändning och energiproduktion kan med fördel också nämnas i strategi 6. Positiv klimatpåverkan och klimatanpassning. Begreppet "positiv klimatpåverkan" riskerar att vara ett missvisande ordval då det sannolikt inte påverkar klimatet positivt.

Kommentar

Planförslaget redovisar inte energieffektiviseringsåtgärder och energiproduktion som fysisk struktur på plankartan men energifrågorna utgör en del i förutsättningarna och beskrivs under teknisk infrastruktur.

Digital informationshantering

Region Skåne ser positivt på att översiktsplanens kartor tar utgångspunkt i Boverkets ÖP-modell. En större digital enhetlighet inom den översiktliga planeringen underlättar för regionala analyser samt skapar förutsättningar för ett mer effektivt mellankommunalt och regionalt samarbete. I samband med antagandet av översiktsplanen önskar Region Skåne att få ta del av geodatan som ligger till grund för plankartorna i planen för att använda som underlag för regionala analyser och stärka det mellankommunala perspektivet.

Kommentar

Det digitala materialet kommer att finnas tillgängligt efter antagande. (Men vi vill lyfta fram vikten av att se på planen i sin helhet för att säkerställa att markanvändningen tolkas korrekt.)

Övrigt

Region Skåne vill till sist upplysa om att regionplaneprocessen ersätter *Strukturbygg för Skåne*, varför formuleringen "Inom Strukturbygg Skåne samverkar Region Skåne om en regional samsyn kring fysisk planering tillsammans med kommunerna" inte längre är aktuell.

I handläggningen av detta ärende har avdelningen för regional utveckling genom enheterna för regional planering, samhällsanalys, näringsliv och kompetensförsörjning, externa relationer och stöd, miljö och hälsa, transport och infrastruktur, innovation och entreprenörskap, samt avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning, primärvården, psykiatri och habilitering, Skånetrafiken, Regionfastigheter och Region Skånes kulturförvaltning deltagit. Beslut fattas med stöd av regionala utvecklingsnämndens beslut 2019-01-31 § 11, reviderad 2021-09-23 § 94. Med vänlig hälsning, Lina Wedin Chef, enheten för regional planering.

Kommentar

Formuleringen angående "strukturbygg Skåne" ses över enligt ovan synpunkt.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna förslag från Region Skåne på hur samrådshandlingen kan utvecklas vidare.

Yttranden från företag, föreningar, politiska partier och privatpersoner

1. **Bahlsam Hår och make up** 2023-02-27
- Upprustning av Köpmannagatan är i starkt behov. Cykelväg i båda riktningarna så alla trafikanter kan transportera sig säkert. Nu cyklas det åt alla håll, bilar och gående. Det saknas även bänkar & soptunnor. Även växter.
  - P-skivan bör tas bort. Den hämmar handeln! Folk har bråttom till sina bilar, 2 tim är för kort tid!
  - Bevara skogen.

Kommentar

Köpmannagatan ingår i objektet "MB16 -Centrala Åhus", där finns bland annat följande konstaterande och ställningstagande: "Tillgänglighet för gång och cykel prioriteras i utveckling av allmän plats." och "Underhåll och upprustning av offentlig plats bidrar till stärkt attraktivitet.". När det gäller gestaltning av Köpmannagatan i detalj (som bänkar, soptunnor och planteringar) styrs det inte av översiktsplanen. Tekniska förvaltningen ansvarar för driften av allmän plats och där ingår bänkar, soptunnor och planteringar. I och omkring Åhus finns flera områden med tallskog och planförslaget har i största möjliga omfattning undvikit att peka ut nya områden för mångfunktionell bebyggelse inom skogsområden.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

2. **Åhus handboll** 2023-04-11

Med ökad planerad inflyttning med bland annat barnfamiljer kommer inte Sännahallen med sina befintliga hallar att räcka till. Redan idag är det brist på tider för träningar och matcher. Ytterligare en fullstor hall för bland annat handboll behövs. Nybyggnad eller renovering av A-hallen till att rymma minst 600 sittplatser för publiken.

Kommentar

Att bygga en fullstor idrottshall är en stor kommunal budgetfråga som ligger hos kultur- och fritidsnämnden men även kommunfullmäktige att besluta om. Översiktsplanen för Åhus medför inte i sig något hinder för komplettering av fler idrottshallar i Åhus (det bedöms rymmas inom begreppet "Mångfunktionell bebyggelse"). Det finns även i mindre omfattning mark som är detaljplanerad inom Åhus och där det skulle kunna gå att komplettera med en mindre hall.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

3. Åhus församlings kyrkoråd

2023-04-13

Det kommer otvivelaktigt att krävas mer "begravningsmark" i framtiden om Åhus och Yngsjös befolkning ökar i den omfattning som planen gör gällande. Visserligen har antal jordbegravningar minskat markant, men denna trend kan vända snabbt när nya generationer värderar gravskicken annorlunda än det som är vanligast idag, vilket vi faktiskt redan i dag ser vissa indikationer på. Om jordbegravningarna ökar behöver vi relativt snart mer mark för kistgravplatser. Markförhållandena i Åhus gör dessutom att det tar väldigt lång tid innan vikan kistbegrava på samma gravplats igen, vilket innebär att vi i det längsta vill undvika detta. Egentligen behöver vi redan nu utöka begravningsplatsen, då vi i dagsläget inte kan uppfylla de krav gällande markreserv som ställs på oss av beredskapsskäl (dvs. utrymme till 5 % av befolkningen i kistgravar). Ur ett hållbarhetsperspektiv vore det bäst om denna utökning kunde förläggas i anslutning till befintlig begravningsplats, detta för att slippa onödiga transporter av utrustning och personal.

Vi vill även påtala vikten av att ha avsatt mark till parkeringplatser för bilar och bussar. Kyrkorådet ställer sig positiva till att det satsas på att öka möjligheterna att ta sig fram inom Åhus utan att använda bil, men det kommer många, mer eller mindre långväga, gäster med bil eller buss för att besöka Åhus. Vid större arrangemang på eller kring torget är det svårt att hitta parkeringsplatser för bilar och turistbussar och än svårare lär det bli när en del av den mark som idag används till parkering i stället bebyggs.

Kommentar

Kommunen noterar att det finns mark som är planlagd för begravning norr om kyrkogården i Åhus som inte ser ut att ha tagits i anspråk än. Om det finns ytterligare behov av mark för kyrkogård och mark för beredskapsskäl är det en fråga där en dialog mellan kommunen, markägare och kyrkan bör inledas.

Åhus församling äger mark söder om begravningsplatsen som är detaljplanlagd för parkeringsplatser, här kan finnas möjlighet för utveckling.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Åhus församlings kyrkoråd.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

4. Espets gamla Brygg- och Fiskebodsförening

2023-04-13

Yttrande avser MB11 under 2. Planförslaget i rubricerade översiktsplan för Åhus.

I Förutsättningar står följande omnämnt att området är strandnära och utgörs av mark för fritidsverksamhet. En restaurang med servicefunktion till båtverksamheten och betydelse för besöksnäringen finns i anslutning till båtplatserna.

Det är iof riktigt men vi invänder mot skrivningen därför att samma område innehåller också en betydande del för fritidsfiske, som vi tycker har utelämnats.

Så här: Den 6 april 2000 grundades föreningen "Espets gamla Brygg- och Fiskebodsförening" (EBF) med hemvist i Åhus och verksam i området del av Äspet 1:10.

Våra stadgar lyder delvis så här " Föreningen skall verka för bevarandet av områdets användning enligt den småskaliga gamla brygg- och fiskebodskultur, skydda ängen och anslutande vattenområde mot vidare exploatering samt främja god kamratanda och ordning på området"

Vi har ett tecknat avtal med Kristianstads kommun efter att föreningen bildades.

Tidigare har vi i många år hyrt området genom individuella avtal med kommunens Hamnbolag. Går vi långt tillbaka i tiden, från mitten av 1900-talet har de lokala fiskarna haft sin verksamhet här sen flera hundra år. Så området andas tradition i dess rätta betydelse.

Området ligger i blickfånget från besökare både från den gamla borgruinen på "Åhussidan" men även från Äspetssidan, där man ibland kan se garn upphängda för fiske som i urminnes tiden. Något som uppskattas av besökare och som visar hur Åhus var förr i tiden. Det är något som tidigare utredare visat uppskattning för och nämnts i skrift.

Vi vill nämna att bebyggelse nära en jordbrukshamn medför olägenheter för boende då hamnen hanterar spannmål som dammar och silon med betydande fläktbuller och störande ljud vid lastning av fartyg och avlastande traktorsläp i säsongstider. Ja det har man genom åren blivit varse bland annat från boende på Majorsgatan där klagomålen varit frekventa. Det är väsentligt att betänka vid en översiktsplanering. Utredarna har också i mycket visat den hänsynen i planen och det är vi glada för.

Vi vill med detta samrådsyttrande notera att vi också finns till i området så att vi inte glöms bort som berörd av eventuella ändringar i framtiden och ber er lägga till vår verksamhet i planskriften. Vårt område sträcker sig från gamla reningsverket längs vattnet till inre hamnhålet och är angivet i avtalets kartskisser. Där kan man se hoddor och bryggor och små snipor i gammal stil, något som visar en fortsättning på ett gammal signum/kulturarv från vår kära bygd.

Kommentar

Kommunen kompletterar planförutsättningarna som hör till "objekt MB11 Söder om Helge å – Äspet", med information om att "området har en historisk anknytning till fiskekulturen i Åhus och är av betydelse för fritidsfisket i området".

Planhandlingen beskriver inte föreningarnas syfte och verksamhet om det inte uppstår konflikt mellan föreningsverksamheten och eventuella riksintressevärden. Espets gamla brygg- och fiskebodsförenings verksamhet påverkar inte områdets värden som riksintresse för friluftsliv.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

5. Sakpolitikerna

2023-04-14

(Sakpolitikerna har skickat med en bakgrundsbeskrivning av ärendet och lite generella konstateranden, nedan är de delar av yttrandet som innehåller konkreta synpunkter på förslaget)

Förbättra kollektivtrafiken med lokala linjer

Är planförslagets tankar att minska de korta biltransporterna inom Åhus seriösa gäller det att i det fortsatta arbetet - i dialog med Skånetrafiken - förbereda för busstrafik och anpassa och utforma miljöerna så att de fungerar för busstrafik.

Vårdcentralen, Horna Fure Idrottsplats, Åhus Beach, Östra Äspet, Transval, Åhusvången, och på sikt även Ripa, är några av de platser där lokaltrafik kan bidra till ett mer hållbart samhälle.

Kommentar

Kommunen har en kontinuerlig dialog med region skåne och skånetrafiken hur kollektivtrafiken i Kristianstads kommun kan förbättras för att gynna fler. Ett arbete kring hur kollektivtrafiken i Åhus kan bli mer attraktiv pågår.

Utvecklingsområdet för järnvägsstation har inte tagits i bruk.

Vi ser gärna att Åhusbanan rustas upp och att det åter blir tågtrafik med personer och gods från/till Åhus. Det område som var tänkt för en ny järnvägsstation i Åhus i ÖP 2013 ska fortsatt finnas i ny Översiktsplan.

Kommentar

Järnvägen till Åhus är inte längre utpekad som ett riksintresse för trafik. Delar av järnvägens nuvarande sträckning är inte i tillräckligt bra skick för frekvent trafikering med persontransporter. Planen tar dock inte ställning till järnvägens utveckling och innebär inte heller begränsning i möjligheten att utveckla ett nytt stationsläge.

Folkhälso- och idrottscentrum, samlingslokal och fritidsgård

I Åhus finns ett stort antal aktiva föreningar med en bred palett av verksamhet. Med ett par tusen invånare till behövs fler lokaler, för diverse behov och nyttjande. En större samlingslokal med kapacitet att rymma många saknas. En större fritidsgård saknas också.

På den idrottsliga sidan räcker inte Sånnahallarna till i klass och timmar. Sett till de talanger som skolas i Åhus, inom bland annat handboll och friidrott, behövs för fortsatt utveckling en hall med större yta, publikkapacitet och nödvändiga servicefunktioner. Sett framåt ska idrottshallen matcha kraven för till exempel allsvenskt spel i handboll, och ge möjlighet för träning och tävling i gymnastik och friidrott.

Vi ser här också förverkligat det badhus som Åhus utlovats genom Handslaget 2008. De båda arenorna är kopplade samman med gemensam entré med mera och bildar grunden för Åhus Folkhälso- och idrottscentrum, där också samlingslokal/er och fritidsgård kan finnas. Efter stängningen av Folkbadet vid gamla Rönnowsskolan är behovet av bad och hälsostärkande bastur större än tidigare.

Anläggningen kan på olika sätt serva uppåt 20 000 av de kommuninvånare som bor i kommunens södra del och som har närmare till Åhus än Kristianstad.

En naturlig placering är vid Sånnskolan och Sånnahallarna. Hit är det lätt att ta sig med cykel- och förhoppningsvis inom kort också med lokalbusstrafik. Alternativa placeringar är vid Furehov eller Åhus Idrottsplats. Sakpolitikerna önskar att dessa tankar följer med i det fortsatta planarbetet.

Kommentar

Att bygga en idrottshall av den digniteten (för allsvenskt spel) och med förutsättning att utöva flera olika sporter i samma hall är en stor kommunal budgetfråga som ligger hos kultur- och fritidsnämnden men även kommunfullmäktige att besluta om. Översiktsplanen för Åhus medför inte i sig något hinder för komplettering av fler idrottshallar i Åhus (det bedöms rymmas inom begreppet "Mångfunktionell bebyggelse"). Det finns även i mindre omfattning mark som är detaljplanerad inom Åhus och där det skulle kunna gå att komplettera med en mindre hall.

Skyddsrum åt alla - innebär många till

Åhus är jämfört med andra orter i kommunen väl försett med skyddsrum. Endast Kristianstad har per capita fler skyddsrum och skyddsrumspatser.

Att ha tillgång till skyddsrum i sin närhet kan vara avgörande även vid andra tillfällen, vid katastrofer lokalt och utsläpp av farliga ämnen av diverse slag. Från Sakpolitikernas sida ser vi det som oerhört viktigt att befolkningen i Åhus, liksom på andra orter i vår kommun,

har möjlighet att ta sig till skyddsrum vid risk för fara. Vi välkomnar att det i det fortsatta planarbetet planeras för fler skyddsrum - och att tillgänglighet och kapacitet ökar så att fler invånare kan få skydd. [...]

Kommentar

Kommunen pekar inte ut var eller hur skyddsrum ska utformas i översiktsplanen. I samband med nybyggnation så är det möjligt att planera för skyddsrum. Vid förtätning eller ändrad användning av befintlig byggnad har befintliga förutsättningar betydelse för möjligheten att tillskapa nya skyddsrum.

Bostäder till alla - till rimligt pris och kostnad!

Bostaden Åhus inrymmer en stor variation av tilltalande boenden. De befintliga passar för många; men inte för alla. För att det växande Åhus ska bli inkluderande för fler är det väsentligt att ge utrymme för - och stimulera till tillkomsten av - mindre bostäder till lägre hyra, lägre pris.

När unga ska flytta hemifrån till sitt första boende - ja, då råder det brist på lägenheter i Åhus. När äldre vill lämna sin villa för att den kan kännas för stor, och skötseln för jobbig, då måste det finnas något trivsamt och mindre i passande prisläge som inte kräver aktivt underhåll att flytta till. För att gynna en omflyttning -från större till mindre får den nya bostaden inte kosta oskäligt mer än den befintliga. [...]

Kommentar

Kommunen ser också att det finns behov av lite mindre bostäder inom Åhus som kompletterar det befintliga beståndet av bostäder som främst utgörs av villor. Inom planområdet MB6 kv Stinsen föreslås lägenheter i centralt läge med tillgång till service.

Allt går med elektricitet - naturligt med lokal elproduktion

I syfte att skapa ett hållbart samhälle blir beroendet och behovet av tillgång till elektricitet allt större. Kommunens planering måste ta sikte på ökad lokal självförsörjning av energi.

I Åhus har många fastighetsägare, privata och andra, försett sina tak med solceller. Det finns dock fler som ännu inte har gjort det. Här finns en stor potential. I det förtätade Åhus kommer många nya tak att byggas och önskvärt är att alla bidrar till elproduktion till egen och andras nytta. Ett sätt för att nå dit är att vid bygglov föreskriva solfångare för lokaluppvärmning och solceller för elproduktion på alla lämpligt belägna tak. [...]

Kommentar

Möjligheten att anlägga solfångare/solceller på byggnader är inte reglerat i översiktsplanen. Det är ett mål för såväl kommun, region och nation att öka den lokala energiförsörjningen. Teknik och möjligheter för detta kommer att utvecklas under planperioden.

Plantera två träd när ett tas bort

I vissa områden gäller marklov, tillstånd för att få fälla träd på den egna tomten. I andra inte. Träd är viktiga för att ha hållbara samhällen, för människor, men också insekter, djur och växter. Trädförekomsten behöver skyddas. Ett sätt är att när träd fälls inom detaljplanelagt område, område där det krävs kommunalt lov för trädfällning, ska varje träd ersättas med plantering av två träd på annan lämplig plats i kommunen. Denna ersättning bör rimligen omfatta alla, som privatpersoner; företag, kommunen och dess bolag.

Kommentar

Det pågår flera projekt inom kommunen som syftar till att stärka trädets status och bevarandet av grönska vid exploatering. Tekniska förvaltningen har tagit fram en trädplan, som ska vara ett stöd för kommunen i frågor kopplat till träd i stadsnära miljö. Kommunen har även ett pågående projekt som undersöker möjligheten för Kristianstads kommun att arbeta med en värderingsmodell (i skedet inför planuppdrag) för att undvika och/eller förstärka gröna och rekreativa värden inom planuppdragsområdet. Båda projekten kan hjälpa till att stärka trädets värden.

Trä naturligt materialval vid bostadsbygge

Valet av material till byggnader av olika slag, bostäder och andra, påverkar hur stor mängd utsläpp av växthusgaser som ett bygge totalt leder till. För närvarande pågår intensiva ansträngningar för att minska klimatpåverkan vid utvinning och förädling av vanliga byggnadsmaterial som stål och betong. Det lär dröja länge innan materialen blir klimatneutrala. Trä är ett bättre byggnadsmaterial. Trä är en förnybar resurs som finns i rikt mått inom kommunens gränser. Trävirket binder koldioxid under hela byggnadens livslängd och fungerar alltså som en koldioxidsänka. Tills vidare bör stål och betong reserveras för konstruktioner där inga alternativ finns.

Kristianstads kommun bör vid byggnadslov i Åhus liksom på andra platser i kommunen ställa krav på så naturliga, hållbara, klimatneutrala byggnadsmaterial som det är möjligt och lämpligt.

Kommentar

I klimat- och miljöplanen finns kommunens ställningstaganden kring bland annat upphandling, miljöcertifiering av kommunala byggnader och en utveckling av det systematiska arbetet med klimat- och miljöhänsyn i samhällsbyggnadsprocessen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

6. [REDACTED]

1. Mycket positivt att nuvarande vägreservat mellan Flötövägen och väg 118 ska tas bort.
2. Mycket positivt om föreslagen cykelväg längs med Ripavägen (mellan Transval och Ripa) snart blir verklighet.
3. Då fler cykelvägar behövs i anslutning till nya Åhusvången med riktning mot Åhus centrum, föreslås att en ny GCväg anläggs intill golfbanan för att sammanbinda Tippvägen med Spetalsvägen, se blå sträckning i bifogad bild. Det gör att man öppnar upp för vidare cykelväg längs villagatan Sankt Jörgens väg ända bort till övergångsstället i höjd med Møllegatan. Ny sträckning är lite drygt 200 m.
Vet att det planeras en ny GC-väg längs med 118/Yngsjövägen i Transval, men det lär dröja många år till innan den byggs eftersom tillhörande detaljplan för Åhus 42:165 inte är klar ännu. Så ovan förslag med sträckningen intill golfbanan kan troligen förverkligas mycket tidigare och bli ett viktigt komplement i framtiden.

Kommentar

En cykelväg som sammanlänkar det nya bostadsområdet i Transval med befintligt gång- och cykelvägnät mot centrala Åhus har utretts och planeras genomföras av Tekniska förvaltningen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

7. [REDACTED]

1. Industriområdet i hamnen bör koncentreras till sin östliga del, att som i planförslaget ha en långsmal "tarm" ända in i byn är ett stort misstag och kommer att fortsättningsvis skapa konflikter mellan verksamheten och boende. Detaljplanen i områdets västligaste del är mer än 100 år gammal och saknar därmed genomförandetid, planen stipulerar hamnverksamheten. Verksamheten som idag bedrivs är en C-klassad industriverksamhet som torkar och förädlar spannmål och är inte förenlig med detaljplanens markanvändning. Många spannmålstransporter av förädlade grödor går ut från industrin med lastbil genom byn och att ha en sådan verksamhet kan inte vara förenligt med framtidsplanerna. Mitt förslag är att avgränsa hamnens industriverksamhet till öster om Tullhuset och på så sätt kunna utveckla Åhus småbåtshamn och turiststråk öster ut. Torkning och förädling av spannmålen kan med fördel lokaliseras till lämplig plast utanför Åhus och sen kan de grödor som skall exporteras med båt transporteras till hamnen för tillfällig lagring innan utskeppning. En sådan logistik skulle mer än halvera spannmålstransporterna genom byn.

2. Åhusbanan kommer aldrig bli trafikerad med annat än spårfärder. Banans sträckning genom Åhus, Rinkaby och Viby omöjliggör en utbyggnad till gods och persontåg i högre hastigheter än den idag tillåtna. Buller, vibrationer och säkerhet går inte att införliva med bostäder så nära som det är idag. Även i Kristianstad planeras nu nya bostäder som omöjliggör infarten till staden. Med detta sagt så är det stadsplanerarnas sak att i en översiktsplan faktiskt möjliggöra Åhus potentiella utveckling av de arealer som allokeras av spårområdet.

Kommentar

Befintligt industri/verksamhetsområde i anslutning till hamnen har miljötillstånd för sin verksamhet där. Riskbedömning till bostäder och annan verksamhet görs för att säkerställa att gällande riktvärden inte överskrids. Verksamhetsmarkens utveckling i kommunen som helhet kommer att ingå i kommande kommunövergripande översiktsplan.

Åhusbanan ska bevaras under planperioden och utredas tillsammans med väg 118 inför nästa planperiod.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

8.

Jag vill att ni beaktar behovet av besöksparkering i Åhus i översiktsplanen.

Kommentar

Översiktsplanen är inget hinder för att anlägga fler parkeringsplatser, då parkering bedöms kunna rymmas inom flera av kategorierna (bland annat mångfunktionell bebyggelse). Fler parkeringsplatser har iordningställts i anslutning till Tåppetstranden sedan samrådetiden. Planhandlingen lyfter fram behovet av ett utvecklat alternativt färd sätt till bilen för många av de korta transporter som idag sker med bil inom Åhus ska minska.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

9.

Förslag på bullerplank i Åhus

Lämnar härmed in förslag på uppförande av ett bullerplank utmed Yngsjövägen i Åhus.

Förslaget gäller sträckan mellan de två rondellerna, mer preciserat den del av Yngsjövägen som går nära och parallellt med Missionsgatan och vidare ner bakom Åhus Trädgård. En sträcka på uppskattningsvis två hundra meter. Bifogar klipp från Google Maps (föreslagen sträcka markerad med röd linje)

Med tanke på ABK:s nybyggnation Dammyckan framför trädgårdsbutiken känns detta extra angeläget med tanke på att flertalet uteplatser och balkonger i dessa fastigheter kommer att ha västerläge.

Står man vid korset Västra Järnvägsgatan/Norregatan, kan man bilda sig en bra uppfattning vilken lättnad ett bullerplank skulle innebära, även för de övriga boende i området.

Vet inte om detta önskemål varit uppe som förslag tidigare, men hoppas ändå på god respons eftersom åtgärden med ett bullerplank är något som kommer att bidra till Åhus trivselutveckling och säkert uppskattas av många. Förslagsvis skulle man här kunna välja ett transparent plank som inte förfular miljön i onödan.

Kommentar

Trafikverket är väghållare för väg 118 vilket begränsar kommunens rådighet i frågan om bullerskydd längs vägen. Gällande riktvärden för buller vid uteplats överskrids inte vid nybyggnationen Dammyckan.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter

10. [REDACTED]

-Lekplats säkras upp; mot el-lastbilar, hamn-transport, vatten, i övrigt bra placering! infart mellan industriområde, centrum, cykelbana, till -från Willy mfl.

Coop torget utnyttjas dåligt

Åhus torg blomstrar

Bevara museum

Kommentar

Frågan om säkerheten vid kajpromenadens lekplats lyftes även fram vid dialogmöte på Åhus Bibliotek under samrådstiden. Tekniska förvaltningen har informerats om problembeskrivningen gällande säkerheten kring lekplatsen. Utveckling av cykelbanor föreslås och arbetas vidare med utifrån den kommunala trafikstrategin som ska prioritera hållbara transporter.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

11. [REDACTED]

Bor i Paller mot skogen och är såklart oroade att man kommer bygga villor även här precis som vid täppetleden.

Det vore väldigt tråkigt för oss som bor här och alla som dagligen utnyttjar skogen till återhämtning eller träning.

Även den rika faunan som vi tar del av dagligen på sommarhalvåret.

Vad är planen för skogen bakom majvigestigen? Göra det till naturvårdsområde/skyddat eller exploatering för bostäder?

Kommentar

Planförslaget föreslår ingen omfattande byggnation norr om Pallerområdet utan stora naturvärden lyfts fram i planförslaget som värdefullt att ta till vara.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

12. [REDACTED]

Under slutet av 2000 talet så presenterades från dåvarande Kommunledning, dels att ett nytt Badhus på Kantarellen området skulle ersätta den 50 tals slitna 12 meters bassängen Rönnowsbadet och den mycket slitna och utdömda av Svenska Handbollsförbundet Sånnahallen A från 1971 med en ny Idrottshall i Åhus. Detta skulle byggas efter att Idrottsområde Söder i Kristianstad var klart. Idag kan vi konstatera att Badhuset i Åhus har helt hamnat i stå och den ståtliga Idrottshall för minst 1200 åskådare som skulle byggas bredvid Sånnahallen blev en bollhall, ingen Idrottshall. Eftersom Åhus som ort ska växa med 2500-3000 fler invånare med många barn familjer tycker jag personligen att ni i ert planarbete planerar in dels ett område i Åhus för ett framtida Badhus samt en ny Idrottshall bredvid Sånnahallen och att dessa investeringar i folkhälsan för Åhusbor blir verklighet.

Jag tycker personligen som gammal medlem i Åhus SS och grundare av Åhus Handboll att det är oerhört ledsamt att dessa båda projekt inte blivit av ur flera perspektiv i Åhus utveckling.

2. Läser i media att ni vill fokusera på centrum och utveckla det stora området "Kullekulla" där Glashyttan låg en gång i tiden samt området runt Mackarna med affärsverksamhet och boende. Det är klockrent!

3. Läser också i er plan att ni vill utveckla nuvarande COOP område i Åhus även här med affärsverksamhet och boende, Klockrent då jag tror det är A och O för en Handelsingata som Köpmannagatan ska överleva och kunna utvecklas med nya operatörer.

4. När det gäller Köpmannagatan bör man fundera på att även göra delar av gatan till Gågata.

5. Man bör också i planarbete arbeta med att få ihop dom två populära stråken "Småbåtshamnen- Torget" med "Åhus Seaside-Bryggan-Evenemangsstranden" som idag lever varsitt liv. Där finns ingen sammankoppling mellan dessa områden. Så därför bör strandpromenaden mellan evenemangsstranden och småbåtshamnen byggas ihop med belysning och skyltning och blir ett naturligt stråk för både Åhusbor, Sommargäster och turister.

6. På många orter i Sverige idag så flyttar man och bygger ut industrihamnen i havet för att klara Hammens tillväxt samt möta framtiden och stadsbilden för samhället Detta bör man börja prata om att göra i Åhus då det var över 60 år sedan senast man byggde ut Hamnen. Gör man detta kan man då vilket många pratar om i Åhus nämligen att kanske börja prata om att flytta hela KLF Åhus verksamhet till denna nya plats. Vilket ju ger KLF helt andra förutsättningar att utveckla sin verksamhet och slippa alla konflikter och problemfrågor.

7. Skulle man bygga ut Hamnen och flytta området där KLF ligger så skapar man ju ett oerhört populärt område fram till Hamnkontorets gula fantastiska villa. Jag tror detta kan bli en av Kristianstad Kommun mest populära platser att bo och verka på om det går att lösa och alla vill och kan. Som sagt. Frågan bör lyftas då det är en viktig framtidsfråga.

8. Gör man detta så förlänger man ju också Småbåtshamnens område samt får lättare att binda ihop Tappetstranden med Småbåtshamnen, Centrum och Gamla Åhus.

9. När det sen gäller den unika Evenemangsstranden så jobba med att utveckla och lös alla dom infrastrukturens problem som ligger samt utveckla platsen med tex belysning så att platsen blir en trygg och bra mötesplats året om.

10. Bör också planera att i framtiden få igång Tågtrafiken samt en bra och snabbare samt säkrare anslutningsväg till E22 mot Malmö.

Kommentar

Planförslaget redovisar ingen specifik yta för idrottsanläggningar men funktionen ryms inom mångfunktionell bebyggelse och kan vid behov utredas inom en stor del av planförslaget. Att stärka stråken inom Åhus ligger i linje med planförslagets ambition att stärka de hållbara transporterna och utveckla enligt trafikplanen. Gång- och cykelstråk ska stärkas inom planområdet, kommande utredningsarbete visar på var och i vilken ordning detta ska genomföras. En utveckling av hamnen och dess verksamhet är en utredningsfråga som ska göras inför nästa översiktsplan för Åhus. En framtida vägförbindelse som ansluter mot E22 finns med i strategikartan och är ett förslag som av kommunerna i Nordöstra Skåne prioriteras i den framtida utvecklingen av vägnätet.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

13.

Område N2 Kalvatäppan pekas ut för bostadsändamål i gällande ÖP från 2013 men föreslås ändras till natur i nya ÄÖP. Ytan bör vara fortsatt utpekad för bostadsändamål men med krav på utförande i särskild samklang med kringliggande kulturmiljö. Utvecklingen skulle tillgängliggöra och koppla samma kulturhistoriskt viktiga delar av Åhus, och finansiera att vissa delar av ytan blir allmän park.

Kommentar

Planförslagets sammanvägda bedömning är att en byggnation av Kalvatäppan inte är aktuell inom planperioden.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

14.

Under många år har det diskuterats om Kalvatäppan ska bebyggas. Översiktsplanen föreslår ingen bebyggelse. Under många år i modern tid fanns det hästar och Ingvar körde med sin vagn, vilket uppskattades av barn och föräldrar. Under sommarmånaderna kom många turister hit p.g.a. detta. När Ingvar dog upphörde verksamheten. De senaste åren har Kalvatäppan varit övergiven. Inga hästar och ovårdad tomt. Jag föreslår att kommunen tar vara på Kalvatäppan på ett bättre sätt. Se till att det finns betande hästar och skaffa en ny hästvagn som kör runt i Åhus.

Kommentar

Planförslaget tar inte ställning till skötseln av Kalvatäppan men förmedlar synpunkten till Tekniska förvaltningen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

15.

Positivt är att planen nämner de få fortfarande be vuxna områden som finns i Åhus. Och framför allt att de är skyddsvärda. Ett av de få större sammanhängande områdena med

blandskog som finns kvar ligger norr och väster om Pällers område. Jag skrev redan 2012 ett brev till Kristianstad Kommun med förslag om detta (se bifogade "Brev 2012")
Negativt är att jag idag (klockan 20:02 den 11 april) inte kan öppna "<https://kartdok.Kristianstad.se/?app=ahus>" för att studera handlingarna. Tyvärr är detta varken första gången det sker eller det enda praktiska problem som inträffat.
Negativt är nämligen också det utannonserade möte som hölls i Åhus 20 mars. Mötet var utannonserat som Samrådsmöte till klockan 17:00. Denna uppgift fanns på bland annat kommunens hemsida och i Kristianstadsbladet. När kommunens representanter dyker upp kvart över fem hävdar de att mötet annonserats till klockan 18! Själva mötet blev absolut inget "Samrådsmöte", utan en översiktlig genomgång av vad en Översiktsplan är enligt Boverket. Ingen genomgång av den aktuella planen eller något samråd. Efter genomgången ställdes några frågor av allmän karaktär. Något samrådsmöte var det definitivt inte!
Saknad. Detta är min allvarligaste kritik av ÄÖP Åhus. Det är en välgjord ÄÖP, den är dock inte specifikt för Åhus. Bortsett från illustrationerna skulle arbetet lika väl kunnat handla om något annat samhälle med cirka 10000 invånare.
För att illustrera vad jag saknar, kan vi likna en Översiktsplan för en kommun eller kommundel med en affärsplan för ett företag. I en sådan plan görs alltid en SWOT analys. (S=Strength, W= Weakness, O= Opportunitet, T=Threat). Åhus har en unik historia, ett unikt läge, en unik attraktion. Detta belyses alldeles för lite och ytligt i denna Översiktsplan. Förslaget till Översiktsplanen som presenteras, skulle kunna ha handlat om Perstorp eller Örkelljunga. Åhus unika kvalite

Kommentar

Samrådsmötet var annonserat till klockan 17 med en presentation av planförslaget klockan 18.00. Vi mötets startpunkt efterfrågades en presentation och kommunens representanter valde då att ha två presentationer. Den andra presentationen blev något försenad och missförstånd uppstod vilket vi beklagar och lärdom från genomförandet tas med i framtida samrådsprocesser.

Åhus unika värden beskrivs i planhandlingen inte minst i den kulturmiljöinventering och det förslag till hur vi utvecklar Åhus utifrån de kulturhistoriska värdena. Även grönstruktur och naturvärden lyfts fram med stora och unika värden att värna och ta hänsyn till vid den utveckling av Åhus som planförslaget presenterar.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

16. [REDACTED]

1. KLFs planerade silobygge är inte acceptabelt med tanke på skuggorna. Faktum är att många fastigheter inte får se mycket alls av solen under vintern. Jag bifogar beräkningar på hur skuggorna faller under december (midvintersolståndet/julafton) och en månad före och efter. Bilderna visar skuggornas längd som svarta streck från soluppgång (vänster) till solnedgång (höger) och är baserade på att byggnaden placeras på adressen Krangatan 1 i Åhus och blir 39 meter hög. Det man inte kan se på bilderna är skuggans bredd, men byggnaden uppges bli 54 meter bred så skuggan lär täcka en rejäl yta. Huruvida min egen fastighet, Hämplingen 18 och 19 berörs är oklart eftersom det ligger

precis i periferin av det skuggade området såsom jag beräknat det, men även om jag personligen skulle "klara mig" är det inte acceptabelt med så stora, negativa ingrepp mot så många.

Miljöargumenten om färre transporter är inte applicerbara för de drabbade. En viss mängd spannmål kräver en viss mängd transporter, så transportererna framför de berörda fastigheterna kan bara minska om KLF skeppar lägre volymer spannmål, men om det vore planen skulle de inte bygga ut silokapaciteten. Alltså kan de drabbade vänta sig minst samma eller, rimligen, en ökad mängd transporter. Om KLF verkligen ville minska transportererna finns det för övrigt en järnväg som gör att ett stort antal långträdare kan bytas bort ett enda godståg.

2. Om Åhus skall fortsätta växa på ett hållbart sätt måste kollektivtrafiken lösas på ett bättre sätt. I dag går det väldigt många bussar som på morgon och kväll är överfulla trots att de går extremt långsamt (medelhastighet ungefär 40 km/h) vilket kraftigt sänker attraktiviteten. Lösningen är att få igång persontrafik på Åhusbanan och det med det snaraste. Att, såsom ny är planen, behandla järnvägen separat är inte en hållbar strategi med tanke på att kommunens vallbyggen som vad jag förstår hotar banan.

Istället behövs ett helhetsgrepp och handlar inte om att säga att man "vill" att Trafikverket bygger en ny bana från Nosaby eller någon annan ny sträckning. Jag menar, kommunen har i över tio år "velat" få till sista etappen av Kristianstadslänken till högskolan/badrieket och det har inte gått. Under åtminstone fem år har man "velat" få dubbelspår till Hässleholm och det har inte gått. Vad är då chansen att utan mycket tydliga behov i form av etablerad tågtrafik få till en lösning som klarar både skyddsvallen och Åhusbanan?

Utan etablerad tågtrafik på banan kan vallbygget således bli dödsstöten för all framtida tågtrafik till Åhus och vill man förhindra detta är det NU man måste göra något och det handlar om att få igång persontrafik på banan, initialt med diseltåg om så krävs.

Kommentar

Översiktsplanen hanterar inte de yttranden som enbart handlar om föreslagen Silo, dessa har överlämnats som information till de berörda organisationerna inom kommunen.

Trafikstrategins inriktning att stimulera till hållbara transporter omfattar såväl kollektivtrafik som gång- och cykelstruktur. Frågan om järnvägens framtid ska utredas inför kommande översiktsplan och utredningar har påbörjats.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

17. ██████████

Det grönstreckade markerade området (G1) berör fastigheter Åhus 556:1 och Yngsjö 224:2 som jag och min fru äger sedan 1/7-21.

Det finns linjer som är dragna sedan tidigare som begränsar vad som kan göras på marken och nu är det draget linjer i nytt planförslag som är rätvinkliga och inte naturliga. Att markerna ska betas ligger i linje med vad fastigheterna har nyttjats till i över 100år och är så än i dag så den delen känns naturlig. Vi önskar också fördjupa oss i formuleringen om GC-bro innebär samt att vi känner oss väldigt besvärade av att förstärka strandskyddet med att dessutom klassa marken som rekreation. Stigen som är markerad är en rid stig

som till stor del ligger på vår mark och när det gäller stigsystemet på kommunal mark som omnämns så är det dels inte underhållet på 20 år vilket innebär att det är helt igenväxt och ligger dessutom ej inom det markerade området.

Kommentar

Fastigheterna Åhus 556:1 och Yngsjö 224:2 är landsbygd eller Natur (N4). Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och strandkydd gäller vilket redovisas under Planföresättningar. Information om stigmarkeringar som inte stämmer på underlagskartorna förmedlas till kartansvarig. GC-bro hanteras inte inom området.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

18. [REDACTED]

Vi har i översiktsplan över Åhus sett att det planeras bebyggelse norr om Paller's väg där det idag är skogsområde, MB2 Horna 3:12. En av anledningarna till att vi flyttade till denna plats var närheten till skogen. Inte nog med att skogen är en rekreationsplats för många i området, det är också en plats med ett unikt växt- och djurliv och en avgränsare mot väg 118 som blivit alltmer trafikerad. Önskemålet från vår sida är alltså att den unika skogen får vara kvar och att bostäder planeras på annat håll.

En kompromiss skulle kunna vara att placera bebyggelsen en bit bort från Paller's väg och avgränsa med ett skogsparti och tillhörande cykelväg. Då bibehålls skogskänslan och det kan också hjälpa till att hålla nere hastigheten på vägen.

Kommentar

MB2 är inte aktuell i granskningsförslaget utan har placerats som möjlig utveckling efter planperioden år 2037.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

19. [REDACTED]

Tycker att man ska värna om det gamla, genuina i Åhus och kombinera det med möjlighet att bo och leva här.

Som det är nu så tas parkeringar bort efter hand och samtidigt ser det ut så här på gamla Tobakslyckans tomt på Companiegatan. Man ska i princip inte ha bil om man bor i gamla Åhus utan egen parkering på sin tomt (som ej går att anlägga parkering på pga arkeologiska krav).

Bilden jag bifogar är alltså det vi visar våra besökare i byn och välkomnar med otroligt dåliga parkeringsmöjligheter. Tomten är skräpig och sommarhalvåret full med metershögt

ogräs. Jag skulle se fram emot en parkyta kombinerat med parkering på tomten genom att kommunen köper tillbaka marken. Det har ju stått så här i några år nu till ingen nytta alls.

Kommentar

Fastigheten på Companiegatan är privatägd och planlagd för bostad. Fastigheten är inte aktuell för inköp av Kristianstads kommun.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

20.

Lämnar följande synpunkter:

1. Mycket positivt att nuvarande vägreservat mellan Flötövägen och väg 118 ska tas bort.
2. Mycket positivt om föreslagen cykelväg längs med Ripavägen (mellan Transval och Ripa) snart blir verklighet.
3. Då fler cykelvägar behövs i anslutning till nya Åhusvången med riktning mot Åhus centrum, föreslås att en ny GC-väg anläggs intill golfbanan för att sammanbinda Tippvägen med Spetalsvägen, se blå sträckning i bifogad bild.

Det gör att man öppnar upp för vidare cykelväg längs villagatan Sankt Jörgens väg ända bort till övergångsstället i höjd med Möllegatan. Ny sträckning är lite drygt 200 m.

Vet att det planeras en ny GC-väg längs med 118/Yngsjövägen i Transval, men det lär dröja många år till innan den byggs eftersom tillhörande detaljplan för Åhus 42:165 inte är klar ännu. Så ovan förslag med sträckningen intill golfbanan kan troligen förverkligas mycket tidigare och bli ett viktigt komplement i framtiden.

Kommentar

En ny cykelväg som binder samman Åhusvången (Transvals utbyggnadsområde) har utretts av Tekniska förvaltningen och ska genomföras.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

21.

Hösten 2020 lämnade vi in ett medborgarförslag till Kristianstads kommun (Änr KS2020/1093). Förslaget syftade till att inrätta ett naturreservat i Horna Fure i Åhus norra delar. Målet med detta är att skydda och på ett ändamålsenligt sätt förvalta och utveckla biologisk mångfald samt att gynna friluftslivet i området. Hösten 2022 svarade kommunen att områdets framtid beror på vad som framkommer i ändringen av

översiktsplanen för Åhus. Nu har remissen kommit och vi yttrar oss här i saken som rör Horna fure.

Glädjande nog kan vi konstatera att remissen ändrar tidigare ÖP och att stora delar av Horna Fure nu föreslås att långsiktigt skyddas och utvecklas för just biologisk mångfald samt friluftsliv och rekreation. Vi kan i detta sammanhang meddela att naturvärdena under de senaste 2,5 åren blivit än mer belysta i Horna Fure, särskilt bland fjärilar, fladdermöss, fåglar och svampar. Inom dessa grupper har flera nya fynd av fridlysta, rödlistade eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter registrerats i området. Detta understryker ytterligare vikten av områdets betydelse, både kommunalt och nationellt sett.

Vi noterar emellertid också att en äldre detaljplan i den sydöstra delen av Horna Fure fortfarande ligger kvar i planen. Förutom en negativ inverkan på naturvärden och friluftsliv i helhetsmiljön Horna Fure skulle en sådan detaljplan, om den genomfördes, även leda till negativa effekter på omkringliggande naturmark. Vi motsätter oss därför exploatering av området som innebär att mer naturmark tas i anspråk inom Horna Fure. Bebyggelseexpansion och annan exploatering sker på så många andra platser i Åhusområdet att kvarstående naturmark för natur och friluftsliv blir allt viktigare att värna. Vi menar att det bästa är att undanta området från exploatering och upphäva den otidsenliga detaljplanen.

Så snart den nya översiktsplanen för Åhus fastställs bör kommunen påbörja och genomföra arbetet med förslag till beslut och skötselplan för Horna Fure, så att området kan utvecklas vidare i en riktning som gynnar både en unik tätortsnära natur och ett rikt friluftsliv till gagn för Åhus invånare.

Kommentar

Planförslaget föreslår att naturvärdet för Horna Fure ska utredas vidare. Den detaljplan inom Horna Fure som utgjorde ny mångfunktionell bebyggelse i samrådsförslaget har i granskningsförslaget lagts med ett genomförande efter planperioden år 2037. Den bedöms inte aktuell att genomföra under planperioden. Att släcka ut gällande detaljplan är inte aktuellt i föreslagen plan.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

22. [REDACTED]

Den norra ytan av Horna44:1 är utpekad för bostadsändamål iden gällande ÖP2013 men är inte utpekad i förslaget. Ytan ansluter till det befintliga Vattenstornsområdet samt till den nya ytan för skola som pekas ut i anslutning till området. Denna del bör vara fortsatt utpekad för bostadsändamål.

De delar av naturområdet N& Norra Sandar och tallskog som föreslås gå genom Horna 54:1 är inte del av intilliggande naturreservat. Vidare anses inte marken österut vara tillräckligt skyddsvärd för att bevara med tanke på utvecklingen av VI1 verksamhetsområde Flöövägen. Området kan utvecklas utan nämnvärd påverkan på naturen. Det är viktigt att skilja på vad som är naturreservat och vad som inte är det. Hela Horna54:1 bör pekas ut för bostadsändamål.

Inget på kartorna för Areell näring och Särskilda naturvärden berör Horna54:1. Området är lämpligt för utveckling jämfört med många andra områden inom ÄÖP. Detta gör Horna 54:1 lämplig för bostadsändamål.

Det nya området Åhusvången pekas ut för omfattande utveckling för bostadsändamål i nya ÄÖP men Horna pekas bara ut delvis. Horna 54:1 ligger logistiskt bättre till, med direkt koppling mot Kristianstad/Malmö genom Flötövägen och koppling vidare in mot Åhus centrum utan att behöva nyttja den överbelastade väg 118 som går genom Åhus. I relation till andra utpekade områden bör hela Horna 54:1 pekas ut för bostadsändamål.

MB4 Golfbanan pekas ut som ett område lämpligt för bostadsutveckling, med bra koppling till centrum, men Horna 54:1 pekas bara ut delvis. Horna 54:1 ansluter till MB4 Golfbanan söderut och kan således kopplas ihop med samma planerad GC-väg samt infrastruktur. På grund av sin närhet till MB4 Golfbanan skall hela Horna 54:1 naturligtvis pekas ut för bostadsändamål.

Det finns inget på kartan Klimatåtgärder pekar ut Horna 54:1 som riskområde. Många andra områden av Åhus ligger inom riskområde och det är viktigt för Åhus framtid att detaljplanera områden som inte riskerar att påverkas negativt av klimatförändringarna. Därför bör hela Horna 54:1 bör pekas ut för bostadsändamål.

Det finns inget på Kartan för Riksintressen som pekar ut att Horna 54:1 ej skulle vara lämpligt för exploatering. Åhus omsluts av riksintresse som ska skyddas och då bör ytor som ej påverkas av dessa nyttjas till fullo. Av denna orsak ter sig hela Horna 54:1 lämplig att pekas ut för bostadsändamål.

ÄÖP har fokus på utveckling av Åhus centrala delar. Det är mycket positivt att Kollekulla och Brisen utvecklas, men Åhusboendet behöver både utvecklas mera och med olika typer av bebyggelse för att **attrahera** olika målgrupper. Bland annat behöver Åhus åldrande befolkning både centrumnära lägenheter men även lättskötta och tillgängliga småhus. Från Horna 54:1 är det cykelavstånd till centrala Åhus, vilket är en förutsättning när bilanvändandet ska minska. Därav behöver hela Horna 54:1 pekas ut för bostadsändamål.

Horna 54:1 pekas ut för möjligt stråk i kartan för Grönstruktur. Detta stråk kan förstärkas genom utveckling av området med naturnära bostäder samt gång och cykelvägar kantade

med exempelvis trädalléer. Att tillgängliggöra närliggande naturvärden är viktigt utifrån bland annat barnperspektivet. Även utifrån detta perspektiv behöver hela Horna 54:1 pekas ut för bostadsändamål.

Nya ÄÖP bortprioriterar industriell utveckling inom Åhus ur både miljö & platsperspektiv, men det finns ytor utpekade för detta i anslutning österut till Horna 54:1. Ska skogsmark centralt belägen i Åhus tas i anspråk för bebyggelse bör det vara för bostadsändamål. Här bör hela Horna 54:1 pekas ut för bostadsändamål och skogen intill som nu är planerat för industri, bevaras för grönska.

I gällande översiktsplan finns en föreslagen vägsträckning mellan Vattentornsområdet och Flötövägen, samt vidare till väg 118 i söder. Vägsträckningen är inte kvar i ÄÖP. Dessa kopplingar bör vara kvar i nya ÄÖP. Framför allt streckningen mellan Vattentornsområdet och Flötövägen som skulle avlasta trafiken genom centrala Åhus och förbättra både tillgängligheten till Vattentornsområdet generellt samt även ur säkerhetssynpunkt för de boende i Vattentornsområdet ifall en krissituation uppstår och den befintliga vägen blir obrukbar. Streckningen vidare till väg 118 i söder skulle ytterligare förbättra trafiksituationen i centrala Åhus.

Kommentar

Horna 54:1 är utpekad för bostadsändamål i den norra delen i ÄÖP 2013 men området har stora naturvärden. Området är även utpekad på kartan med risker för hälsa och miljö då det omfattas av risk för markförorening.

I avvägningen som gjorts i föreslagen plan för samråd är förslaget en utbyggnad för bostäder i den södra delen som har koppling till Flötövägen och som bedöms ha ett lägre naturvärde och en större genomförbarhet. Området är inte centralt placerat i Åhus men bidrar till den större volym bostäder som var aktuell att peka ut i samrådsförslaget.

I framtagandet av granskningshandlingen har volymen bostäder som är aktuell att planera för inom planperioden minskat från 1100 bostäder till 600-700 bostäder. Det aktuella området föreslås för genomförande efter planperioden vilket även det intilliggande området för Golfbanan föreslås för. Dessa områden saknar närhet till centrum och bidrar inte till målsättningen att utveckla de centrala delarna av Åhus för stärkt attraktivitet och hållbarhet.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter.

Yttranden från kommunala förvaltningar i Kristianstads kommun

1. Räddningstjänsten

2023-01-31

Räddningstjänsten har granskat tillsända handlingar och har följande synpunkter.

Planförslaget, "Miljö, hälsa och säkerhet!"

"Med utgångspunkt från aktuell risk- och sårbarhetsanalys utförd av räddningstjänsten är kommunens bedömning att riskerna med nuvarande placering av Seveso-anläggning i Åhus kan accepteras i samband med genomförande av översiktsplanen".

Räddningstjänsten har inte genomfört någon risk- och sårbarhetsanalys för de olika sevesoanläggningarna eller hamnen i stort. Sevesoanläggningarna och tillika 2:4 anläggningarna har krav på sig att genomföra egna riskanalyser. Det har även genomförts en del riskanalyser för olika verksamheter i hamnen i samband med etablering av nya verksamheter i omgivningen.

Planförutsättningar, "Hälsa, risker och säkerhet".

- **Skyddsavstånd eller andra åtgärder**

"När tillräcklig kunskap om de lokala förhållandena saknas används generella skyddsavstånd. För farligt gods på väg och järnväg tillämpar kommunen av Länsstyrelsen Skåne beslutade säkerhetsavstånd. Lämplig lokalisering avgörs inom ramen för detaljplaneprocessen eller bygglovsprövning".

Om skyddsavstånden inte går att uppfylla genomförs vanligtvis en riskanalys för att se om det är möjligt att göra avsteg från skyddsavstånden. Riskanalysen skall utreda om det är möjligt att göra avsteg från skyddsavstånden samt ge förslag på vilka åtgärder som i så fall behöver vidtas.

När det gäller bebyggelse i anslutning till transportleder för farligt gods, så förhåller sig Räddningstjänsten sig i sin bedömning till bl.a. "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen" (RIKTSAM), Länsstyrelsen i Skåne.

Farlig verksamhet

"Några anläggningar inom planområdet har sådana riskbilder att de har klassats som farlig verksamhet enligt 2 kap 4 § lagen om skydd mot olyckor, så kallade Sevesoanläggningar".

De anläggningar som blir klassade som "Sevesoanläggningar" blir även per automatik klassade som "Farlig verksamhet enligt LSO 2 kap 4§". Det kan även finnas verksamheter som är klassade som "Farliga verksamheter enligt LSO 2 kap 4§" men som inte är klassade som "Sevesoanläggningar". Inom hamnens område finns enbart Sevesoanläggningar vilka då även blir klassade som 2:4 anläggningar (sk. Farlig verksamhet).

Övrigt

Bra att man även beaktar eventuella kommande klimatförändringar och vad dessa kan leda till för konsekvenser.

Kommentar

Kommunen stryker formuleringen om att räddningstjänsten gjort en risk- och sårbarhetsanalys för Seveso anläggningarna. Kommunen ändrar sin formulering kopplat till farlig verksamhet och Sevesoanläggningar så att den blir korrekt.

Kommunen ändrar sin formulering kring skyddsavstånd och förtydligar att: "En riskanalys ska göras om skyddsavstånd inte går att uppfylla. Riskanalysen ska utreda om det är möjligt att göra avsteg från skyddsavstånden och ta fram förslag på åtgärder som behöver vidtas. När det gäller transportleder för farligt gods så förhåller sig kommunen till framtagna riktlinjer som "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen" (RIKTSAM)" som är framtagen av Länsstyrelsen i Skåne."

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Räddningstjänsten.

2. Arbete- och välfärdsnämnden

2023-02-24

Arbete och välfärdsförvaltningen ställer sig bakom ändringen av översiktsplanen för Åhus men önskar att planen beaktar och tydliggör brottsförebyggande insatser framför allt i relation till ambitionen om fler invånare och bostäder.

Översiktsplanen är vägledande men har stor betydelse eftersom de val som görs idag påverkar framtiden. Förslaget baseras på en politisk vilja och ambition att stärka tillväxten i Åhus och bland annat möjliggöra för 2 500 fler invånare, vilket motsvarar 750 - 900 nya bostäder under planperioden. I förslaget till ändring av översiktsplan för Åhus inkluderas den sociala hållbarheten. Eftersom det finns samband mellan stadsmiljö och säkerhet och trygghet är förvaltningens synpunkt att brottsförebyggande insatser därför bör synliggöras i förslaget till ändring av översiktsplan för Åhus.

Kommentar

En översiktsplan behandlar mark- och vattenanvändningen på en övergripande/strategisk nivå. I strategierna lyfts behovet av gestaltning utifrån trygghetsskapande åtgärder, vilket också bör ses som brottsförebyggande åtgärder.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Arbete- och välfärdsförvaltningen.

3. Kultur- och fritidsnämnden

2023-03-17

(Kultur- och fritidsnämnden har skickat med en bakgrundsbeskrivning av ärendet och lite generella konstateranden, nedan är de delar av yttrandet som innehåller synpunkter på förslaget)

Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen kan redan idag konstatera, trots att en av idrottshallarna vid Sånnskolan är relativt nybyggd, att de tre idrottshallarna har en hög beläggningsgrad. Därför anser förvaltningen att det i planförslaget behöver finnas utpekad mark för ytterligare idrotts- och fritidsanläggningar, även om det idag inte går att säga vilken typ av anläggning som avses.

Kristianstads kommun hade för ett antal år sedan en antagen badplan, som olika förvaltningar inom kommunen arbetade strukturerat och gemensamt med. Kultur- och fritidsnämnden har nu fått ett nytt uppdrag att bilda en badplanegrupp och tillsammans med gruppen ta fram en ny badplan. De kommunala badplatserna, med den infrastruktur och service som de innehåller, är viktiga frågor för Kristianstads kommun. Därför anser kultur- och fritidsförvaltningen att detta borde belysas tydligare i förslaget och ge badplatserna en egen rubrik.

En viktig fråga för kommunen, när det gäller de kommunala badplatserna inom planområdet, är bilparkeringar. Det framgår av planförslaget att "Kusten och stranden har ett stort värde för hela Åhus som plats för såväl boende, rekreation och näringsliv. Dessa värden ska bevaras och tillgängligheten ska prioriteras." Utifrån tillgänglighetsaspekten saknar kultur- och fritidsförvaltningen i planförslaget bilparkeringsfrågan, som under sommarsäsong är en utmaning i Åhus.

För den framtida utvecklingen av Åhus vill kultur- och fritidsförvaltningen understryka värdet av friluftsliv och rekreationsområden nära invånarnas bostäder. Grönplanens riktlinje om att alla bostäder och förskolor/skolor bör ha ett grönområde inom 300 meter utan kraftiga barriärer (ex vägar) emellan är av vikt när ambitionen är att öka bostadsbyggande och inflyttning till Åhus. Tillgång till grönområde/rekreationsyta nära bostaden betraktas som attraktivt och bidrar till valet av bostad och bostadsort. Närhet till naturområden bidrar också till bättre hälsa hos befolkningen. Tillgång till naturområden är också viktig ur ett barnperspektiv för barns motorik, hälsa och naturförståelse. För ortens långsiktiga attraktivitet är det viktigt att inte bygga bort de gröna värdena.

Kommentar

Att bygga en ny idrottshall i Åhus är en stor kommunal satsning och en kostnadsfråga som ligger hos kultur- och fritidsnämnden men även kommunfullmäktige att besluta om. Översiktsplanen för Åhus medför inte i sig något hinder för komplettering av fler idrottshallar i Åhus (det bedöms rymmas inom begreppet "Mångfunktionell bebyggelse"). Det finns även i mindre omfattning mark som är detaljplanerad inom Åhus och där det skulle kunna gå att komplettera med en mindre hall.

Planförslaget kompletteras med information om badplatserna och det pågående arbetet som kultur- och fritid har med att ta fram en badplan. Informationen kompletteras under "Planförutsättningar" och rubriken "Service".

Tillgänglighetsaspekten som lyfts i planen syftar till att kusten och stranden ska vara tillgänglig för fotgängare, cyklister, rullstolsburna etcetera och inte tillgängligheten till parkeringsplatser. Översiktsplanen är inget hinder för att anlägga fler parkeringsplatser, då parkering bedöms kunna rymmas inom flera av kategorierna (bland annat mångfunktionell bebyggelse). Lokalisering av nya parkeringsplatser och parkeringslösningar löses bäst i samband med kommande planläggning eller alternativt som en specifik utredning för satsning på ett mobilitetshus, som då lämpligast projektleds av kompetens från kommunledningskontoret där planavdelningen kan vara ett stöd.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Kultur- och fritidsförvaltningen.

4. Omsorgsförvaltningen

2023-04-06

(Omsorgsförvaltningen har skickat med en bakgrundsbeskrivning av ärendet och lite generella konstateranden, nedan är de delar av yttrandet som innehåller synpunkter på förslaget)

I Kulturmiljöinventeringen finns många av Åhus äldre byggnader upptagna, bl.a. Gamla Rönnowsskolan. Vad jag kan se finns inga byggnader med från "Nya bron" och Sjögatan ner mot gamla Transval. Här finns bl.a. vårt Vård- och Omsorgsboende "Möllebackshemmet" vars äldre byggnadsdel borde vara ett hus som skulle funnits med som "byggnadshistoriskt byggnadsvärde". Varför finns inte Möllebackshemmet med i kulturmiljöinventeringen?

I strategisk färdplan 2020 skrivs bl.a. om skolorna och utbildning i Åhus: " I Kristianstads kommun finns förutsättningar för ett livslångt lärande och kompetensutveckling i

samklang med arbetsliv och akademi". Varför skrivs det inte om kommunens vård- och omsorgsboende samt att vi även har dagliga verksamheter (DV) och LSS gruppboende inom funktionsstöd? Man nämner heller inte att det finns mötesplatser för den äldre befolkningen och då bl.a. på Gärdskan i Åhus.

I avsnittet "Användning, utveckling och bevarande av den byggda miljön" står det bland annat så här om skolan: "Utbildningslokaler, skolgårdar och mötesplatser för barn bör i första hand tillgodose barns behov. Skolans lokalbehov bör beaktas löpande i planeringen."

Varför nämns inte Omsorgens lokalbehov att även vårt lokalbehov bör beaktas i löpande planeringen?

Under avsnitt "service" (planförutsättningar) står en del samlad information om Åhus skolor. Varför finns ingen motsvarande beskrivning av omsorgsboendena?

Kommentar

Kulturmiljöinventeringen för Åhus är framtagen av sakkunnig inom frågor som rör kulturmiljön. Möllebackshemmet är utpekad i kulturmiljöinventeringen och därmed har en bedömning gjorts att byggnaden är särskilt värdefull enligt 8 kap. 13 § PBL. Mer information om just den fastigheten finns att läsa genom att klicka på objekten i kartlagret som hör till avsnittet "Kulturmiljö".

Strategisk färdplan för Kristianstads kommun är ett strategiskt dokument som ska visa hur vi når den uppsatta visionen i kommunen. Den strategiska färdplanen uppdateras varje mandatperiod och är ett viktigt politiskt dokument som kommunfullmäktige fattar beslut om. Den strategiska färdplanen är ett underlag till översiktsplanen.

Omsorgsförvaltningens lokaler ryms inom mångfunktionell bebyggelse och arbetet med lokalbehov sker i en löpande dialog mellan flera förvaltningar.

I fliken planförutsättningar under rubriken service har beskrivning av antal omsorgsboenden och daglig verksamhet lagts till.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Omsorgsförvaltningen.

5. Miljö- och hälsoskyddsnämnden

2023-04-21

(Miljö- och hälsoskyddsnämnden har skickat med en bakgrundsbeskrivning av ärendet och lite generella konstateranden, nedan är de delar av yttrandet som innehåller synpunkter på förslaget)

Miljöaspekter

Kommunen bör alltid se över förekomst av förorenade områden inför ändrad markanvändning och detaljplanering. I samband med detaljplanering, bygglovshantering, exploatering och nybyggnation ska förekomst av potentiella markföroreningar alltid 3 (5) undersökas på ett tidigt stadium. Ett förändrat klimat kan komma att påverka spridningen av och exponeringen för föroreningar genom exempelvis naturolyckor. Inom detaljplaner från 1990-talet och tidigare kan det finnas risk för att föroreningssituationen inte är tillräckligt utredd och detta bör uppmärksammas vid hantering av bygglov och detaljplan.

I det fortsatta planarbetet bör säkerställas att områden för nybyggnation av bostäder, vare sig det gäller förtätning av befintlig bebyggelse eller etablering på nya platser, klarar att uppnå en tillräckligt god ljudmiljö för att inte riskera skada på människors hälsa. Det behöver utredas hur olika delar i planförslaget bidrar till en påverkan på bullersituationen i både positiv och negativ riktning, exempelvis på grund av ändringar i trafikstruktur och kollektivtrafik.

Kommentar

Alla verksamheter ska klara buller vid bostad, men det ackumulativa bullret kan bli högre. Kommunen kommer att äska pengar för en kompletterande utredning av det ackumulativa bullret från verksamheter, men bedömer att den bullerutredning som gjorts för trafikbuller 2021 är aktuell för föreslagen plan.

Markanvändning

För VI2 Verksamhetsområde Horna föreslås förtätning av befintlig verksamhetsmark genom planändring som ökar exploateringsgraden. Området ligger strax bredvid ett vattenskyddsområde. Det kan vara problematiskt att utöka exploateringsgraden utan att vattnet riskerar att påverkas. Det är viktigt att det inte tillkommer verksamheter som kan innebära en risk för vattenskyddsområdet.

Det finns idag befintliga bostäder öster om verksamhetsområdet och fler planeras västerut. Det är idag en mindre korridor österut. Det är viktigt att verksamheterna i området inte orsakar buller eller annan olägenhet för befintliga eller kommande bostäder.

Även VI1 Verksamhetsområde Flötövägen och VI3 Verksamhetsområde centralt väster om väg 118 ligger/planeras ligga nära befintliga eller kommande bostäder. Inte heller dessa verksamheter får orsaka buller eller annan olägenhet för närliggande bostäder.

För VI5, Åhus Hamn, är även stoft ett problem utöver buller vilket bör framgå i texten i kapitlet gällande markanvändningskartan.

Kommentar

För VI2, verksamhetsområde Horna, pågår en ändring av detaljplanen för att möjliggöra en utökad exploateringsgrad. I den planläggningen ingår att utreda så att tillkommande verksamheter inte innebär en risk för angränsande vattenskyddsområde.

Alla verksamheter ska klara buller vid bostad, men det ackumulativa bullret kan bli högre. Kommunen kommer att äska pengar för en kompletterande utredning av det ackumulativa bullret från verksamheter, men bedömer att den bullerutredning som gjorts för trafikbuller 2021 är aktuell för Åhus och föreslagen plan.

När nya verksamheter tillkommer ska de visa att de klarar buller vid bostaden för att få miljötillstånd. Det går inte att veta i förväg vilken typ av verksamheter som kommer att söka sig till dessa verksamhetsområden. Beskrivningen av verksamhetsområdena kompletteras med texten att: "Verksamheter inom områdena får inte orsaka buller eller annan olägenhet för närliggande bostäder".

Område VI5 kompletteras med information under rubriken "Hänsyn" om att stoft från verksamheter i området är en hälsorisk.

Övrigt

Under *Planförutsättningar* och *Förorenade områden* nämns att stora delar av Åhus hamn är byggd på utfyllnadsmassor. Av SGUs jordartskarta framgår att det är betydligt större del av Åhus som är utfyllt.

Under rubriken *Ställningstagande* och *Vattenskyddsområde* står att länsstyrelsen har fastställt skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet. Det är kommunfullmäktige som har fastställt vattenskyddsområdet med tillhörande skyddsföreskrifter

Kommentar

Planen kompletteras på ovan nämnda platser.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

6. Kommunstyrelsen

(Kommunstyrelsen har skickat med en bakgrundsbeskrivning av ärendet och lite generella konstateranden, nedan är de delar av yttrandet som innehåller synpunkter på förslaget)

Kommunstyrelsens övergripande synpunkter för ÄÖP Åhus:

Kommunstyrelsen tycker att ÄÖP Åhus har en ambitiös ansats för Åhus för en hållbar utveckling och med fokus på fortsatt utveckling för Åhus. Framtagna strategier är lätta att förstå och tydliga i sin avsikt.

Strukturen för ÄÖP Åhus är på en övergripande nivå lätt att förstå med inledning, planförslaget, planförutsättningar, konsekvenser och bilagor. Däremot är underliggande nivåer svåra att förstå och navigera i, vilket försvårar läsbarheten. Det hade varit önskvärt med en tydligare avsnittsindelning under respektive "flik" i kartberättelsen.

Kommunstyrelsen ser det som positivt att ÄÖP Åhus har försökt göras kortfattad och koncis. Det skulle dock behöva förtydligas och utvecklas text i flera avsnitt för att ge en ökad förståelse och överskådlighet.

ÄÖP Åhus innehåller en målbild, huvudsakliga vägval, nio strategier och riktlinjer, övergripande ställningstagande och fyra planeringsprinciper. Det är dels svårt att navigera och förstå så många olika nivåer och vilken roll de spelar för översiktsplanen. Därtill är det svårt att härleda vilka inriktningar som gäller vad eftersom de inte följs upp i planförslaget.

Kommunstyrelsen menar att där finns en otydlighet i huruvida Åhus hamn, väg 118 och järnvägen ska hanteras i ÄÖP eller inte. I avgränsning av översiktsplanen finns ingen information om att det inte skulle ingå, medan det under huvudsakliga vägval ges en beskrivning om att dessa ska lämnas för framtida beslut. Hamnen och väg 118 är även riksintresse, vilket endast redovisats grovt, utan ställningstaganden.

Likaså bör E22:ans betydelse för tillgängligheten till Åhus förtydligas och lyftas fram. Det finns en tänkt koppling i trafikplanen som bör lyftas med textmässigt. Den ligger utanför planområdet men får betydelse för Åhus fortsatta utveckling.

Åhus är idag Skånes 11:e största stad och en viktig basort i kommunen. I ÄÖP:n nämns Åhus koppling till regionplanen där Åhus är utpekad som en viktig nod för service, kollektivtrafik, vandring och cykling. Det finns en regional önskan om att binda samman cykel- och vandringsleder i Skåne vilket berör Åhus, som viktig ort i utvecklingen av besöksnäringen. I planförslaget saknas perspektivet kring Åhus betydelse i kommunen och ett regionalt och delregionalt perspektiv.

kommentar

Planförslaget har förtydligats utifrån synpunkterna.

Kommunstyrelsens synpunkter, tillväxt:

Det är av vikt att balansera föreslagen tillväxt med behovet av bostäder i Åhus. ÄÖP tar höjd för en tillväxt om ca 750-900 nya bostäder vilket motsvarar cirka 2500 invånare vilket motsvarar en tillväxt om 156 invånare per år. Nuvarande tillväxt har legat på cirka 82 personer per år. Översiktsplanen behöver ha en viss överkapacitet för att ta höjd för eventuella projektavbrott och justeringar. Det finns en önskan om att erbjuda fler boende för 55+, samtidigt som det behöver ges möjlighet för varierade boendeformer för olika inkomstnivåer och storlekar på hushåll. Kommunstyrelsen menar med bakgrund av ovanstående att det kan vara mer rimligt med cirka 600-700 bostäder under planperioden, vilket motsvarar cirka 100-120 nya invånare per år. För att tydliggöra hur mycket nya områden som behöver tas i anspråk vore det bra att komplettera ÄÖP Åhus med information om hur många bostäder i befintliga outbyggda detaljplaner det finns.

En befolkningsprognos håller på att tas fram och riktlinjer för bostäder planeras vara klara under 2024. Det bör förtydligas i ÄÖP Åhus att detta arbete pågår, på lämpliga ställen i översiktsplanen.

ÄÖP Åhus behöver förtydligas avseende skillnaderna i befolkning sommar och vinter. Det medför såväl ett tryck på infrastruktur, resande, service med mera. Här behövs analyser och/eller utredningar för att klargöra behov och åtgärder ur ett balanserat och hållbarhetsmässigt perspektiv för att förstå om det behöver planeras för en markanvändning någonstans.

Kommentar

Planförslaget har ändrats avseende mängden bostäder under planperioden och den befintliga planreserven har räknats med i den mängd bostäder som föreslås under planperioden. De bostäder som redovisades i samrådshandlingen med behov av investeringar i form av ny trafikinfrastruktur har lagts som framtida område för bostadsutveckling. Planförslagets utveckling av de centrala delarna och förstärkt möjlighet för gång och cykel ska bidra till attraktivitet och hållbarhet såväl sommar som vinter.

Kommunstyrelsens synpunkter, verksamheter och näringsliv

Det ser inte ut som att det förts någon dialog med företag/näringsliv under framtagandet av samrådshandlingen. Det vore värdefullt att fånga deras perspektiv och behov av

utveckling för att säkerställa rätt inriktning för både pågående markanvändning och utvecklad/ändrad markanvändning.

Det saknas beskrivning av näringslivet. Näringslivet i Åhus är flerkärnt och består av traditionellt näringsliv (verksamhetsutveckling) men även ett stort näringsliv som riktar sig till turism och besöksnäring. Kusten och stranden är attraktiva turist- och rekreationsmål hela året.

Kommentar

Dialog har förts med representanter från näringslivet dels på de genomförda dialogmötena men också med separata möten med näringslivet och dess Platsorganisation ÅhusSweden.

Kommunstyrelsens synpunkter, markanvändning

Markanvändningskartan och beskrivningarna för respektive område behöver tydliggöras.

Det vore önskvärt att områdesbeteckningarna syntes i kartan för ökad läsbarhet. Det vore även önskvärt att respektive område fick en tydligare struktur och innehåll – det är alltför kortfattat och otydligt. Underrubriken Ställningstagande konsekvenser är otydlig och bör delas upp till två olika rubriker för att tydliggöra vad som är vad.

Förslagsvis skulle markanvändningskategorin transportinfrastruktur med fördel kunna användas för vägar som är av övergripande betydelse för Åhus (exempelvis väg 118, Flötövägen och det övergripande vägnätet).

Kommentar

Kartan har förtydligats utifrån synpunkter kring infrastruktur och läsbarhet.

Kommunstyrelsens synpunkter, natur och jordbruksmark

Jordbruksmarken är viktig både ur beredskapssynpunkt och livsmedelsproduktionssynpunkt. Jordbruksmark bör i möjligaste mån undvikas men i särskilda fall kan det motiveras att jordbruksmark tas i anspråk exempelvis när stora infrastruktursatsningar i närområdet redan är genomförda alternativt när viktiga samhällsfunktioner behöver beaktas. Detsamma kan gälla för ny bebyggelse i konflikt med höga naturvärden. Det vore bra att redovisa en analys över den jordbruksmark som finns i och i närheten av Åhus för att synliggöra värdet men också vid behov möjliggöra exploatering och att den i så fall sker på den minst värdefulla jordbruksmarken. Analysen kan med fördel göras för hela kommunen.

Kommentar

Planförslaget avgränsas mot jordbrukslandskapet och berör i mycket begränsad omfattning jordbruksmark.

Kommunstyrelsens synpunkter, Riksintressen

Planförslaget är otydligt avseende riksintressen, för ställningstaganden och vägledning hur de ska tillgodoses.'

Kommentar

Planförslaget har förtydligats.

Kommunstyrelsens synpunkter, transporter, trafik och buller

I planhandlingen behöver det belysas att kollektivtrafiken behöver förstärkas, utvecklas och tillgängliggöras för vardagsresor och besöksnäring/destinationsutveckling. Det finns en god tillgänglighet och turtäthet till kollektivtrafik. Planförslaget kan med fördel lyfta att hållplatser, stråk och bytespunkter med mera kan utvecklas inom Åhus för att höja attraktiviteten och möjligheterna för fler att åka kollektivt. Det pågår två olika arbeten som syftar till att öka det hållbara resandet och minska andelen bilresor.

Det är av vikt att det går att säkerställa en god ljudmiljö för ny bostadsbebyggelse. Det är oklart ifall planförslaget utgått från den bullerkarteringen som finns för kommunen eller inte.

Kommentar

Planförslaget lyfter fram vikten av att stärka det kollektiva resandet genom att bedöma närhet till kollektivtrafik som en viktig del i markens lämplighet för exploatering. Pågående utredningar kring mobilitet och kollektivtrafik samverkar med planförslagets målbild och avvägningar. Befintlig bullerkartering är ett underlag i bedömningen av exploateringsytor för bostäder. Detta förtydligas i beskrivningen för de planområden där otydlighet har identifierats.

Kommunstyrelsens synpunkter, klimat och stigande hav

Klimatriskernas effekter på kommunen märks av redan idag och kommer bli allt vanligare. Sedan kust- och havsplanen antogs har ny forskning tillkommit och det är av vikt att senast kända vetenskapliga kunskap används.

ÄÖP Åhus skulle vara betjänt av en ökad tydlighet, konkretisering och vägledning avseende klimat, skyfall och stigande hav. I planförslaget flera områden utlagda för ändrad

och utvecklad användning i områden som enligt zoneringsplanen för bebyggelseområden inte är lämplig att bebygga. Om de ska bebyggas behöver det underbyggas med argument och konkreta åtgärder.

Det vore lämpligt att exempelvis utreda och redovisa en översiktlig konsekvensanalys vid översvämning i samband med kraftig nederbörd eller högvattenhändelse i havet. Därtill vore det klokt att på ett övergripande plan utreda och redovisa hur reträtt av bebyggelse eventuellt behöver och kan ske. Utöver detta vore det önskvärt att ansvarsfrågan kring klimatorsakade skador tydliggörs. Klimatanpassningsåtgärder behöver även ske med stor hänsyn till befintliga kulturmiljöer.

Ras och skred är endast hanterat ytterst begränsat och behöver utvecklas för förståelse för om det finns olämplig/lämplig mark att bebygga.

Kommentar

Planförslaget redovisar en utveckling anpassad till klimatförändringar med stigande hav och ökad nederbörd i form av skyfall. Ansvarsfördelningen kring klimatorsakade skador, skyfall och stigande hav hanteras i kommunalt beslutade strategier och planer för dessa frågor. Att utreda frågan kring reträtt som en klimatanpassningsåtgärd ska göras i en framtida utredning vilket det finns stöd för i antagen kust- och havsplan 2019. Frågan kräver stöd av ett nationellt perspektiv då det har stor betydelse för fastighetsägande inom riskområden.

Kommunstyrelsens synpunkter, genomförande ekonomi och konsekvenser

Kommunstyrelsen har svårt att överblicka vilka eventuella kostnader exploatering i olika delar kan medföra – såsom kustskydd, arkeologi, ras och skredrisker, buller, farligt gods/riskreducering/riskhanteringsavstånd från verksamheter. Det är av vikt oavsett om det är privat eller kommunal mark.

Kristianstads kommun äger mark i och kring Åhus. Mycket av marken är dock svår att exploatera på grund av olika värden och begränsningar. Detta skulle behövs studeras och analyseras för att tydliggöra vilka möjligheter kommunen har i Åhus.

Kommentar

Planförslaget avväger olika intressen för att föreslå lämplig markanvändning utifrån den målbild som utgör grunden för arbetet. Eventuell riskreducering ska belasta de olika projekten vid genomförande men planförslaget har gjorts utifrån en riskminimering där gällande riktvärden och skyddsavstånd ingår i beräkningarna. Kommunal mark föreslås för

exploatering men även för utveckling av natur, fritid och rekreationsintresset vilket har stor betydelse för attraktiviteten och hållbarheten.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet förändrar inte negativt för barn jämfört med tidigare.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Kommunstyrelsen.

7. Tekniska förvaltningen

2023-01-13

Förvaltningen har inga synpunkter avseende trafik, kollektivtrafik och gata.

Park, natur och grönytor

Under planförslaget, rubriken Naturvård, grönstruktur, rekreation anges att ingen av de utpekade platserna för lekplats i Äspet har byggts ut sedan ÖP2013, men 2017 byggdes en lekplats vid Tångvägen.

Under avsnittet Natura 2000, rubriken Södra Äspet finns formuleringen "Träd och buskskiktet är sparsamt och arter som vresros saknas". Otydligt vad som menas? Formuleringen inbjuder till tolkningen att det är negativt att vresros saknas, men vresros är ju en invasiv främmande art och det är positivt att den inte förekommer i området. Formulera om?

VA-synpunkter

Grundvattentillgången är en viktig del av Åhus översiktsplan. Enligt planen är det viktigt att skydda och bevara de befintliga grundvattenresurserna, samtidigt som man säkerställer tillgången till rent dricksvatten för invånarna i Åhus även i framtiden. För att uppnå detta behöver man bland annat säkerställa att befintliga grundvattenresurser inte överutnyttjas och att eventuell förorening av grundvattnet undviks. Dessutom behöver man se till att tillväxt och utveckling av tätorten Åhus inte påverkar grundvattentillgången negativt. En ny bedömning om grundvattnets sårbarhet har tagits fram i samband med beslutad VA-strategi. Bedömningen är hög sårbarhet, sårbar och ej bedömd.

I Åhus finns det ett vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för att säkerställa skyddet. miljöfarliga verksamheter eller verksamheter som kan innebära risk för förorening och olyckor i omedelbar närhet till vattenskyddsområdet skall undvikas.

Vattenskyddsområdet med tillhörande skyddsföreskrifter är fastställt av Kristianstads kommun. Inte av Länsstyrelsen.

Ett verksamhetsområde VI4 Horna finns i nära anslutning till det befintliga vattenskyddsområdet. Vissa verksamheter bör inte innebära någon ökad risk men det är viktigt att skyddet för vattentäkten inte äventyras eftersom en stor del av vattenförsörjningen till Åhus kommer från denna vattentäkt.

Verksamhetsområde Horna (VI2): Bra att transportintensiv verksamhet bedöms som olämplig här men även hantering av mycket stora mängder kemikalier kan innebära en risk. Mycket viktigt att stor försiktighet tillämpas. Lokaliseringsprincipen, vissa industrier är inte lämpliga nära en stor kommunal vattentäkt. Under övervägande miljöbedömning: punkt c beskrivs att hänsyn tagits till vattenskyddsområdet men det förslås ju ändå utveckling av ett verksamhetsområde i närheten av vattenskyddsområdet. Denna utveckling bör därmed göras med mycket stor försiktighet.

Arbetet med vattendom pågår för vattentäkt i Gringelstad. Samråd pågår och ny ansökan förväntas lämnas in under våren 2023. Angående överföringsledningen mellan Gärds Köpinge och Åhus så har den arkeologiska undersökningar fördröjt arbetet med överföringsledningen. Således är det många faktorer som påverka och svårt att garantera att Åhus kan försörjas med dricksvatten från Gärds Köpinge just år 2026. Önskvärt att inget årtal specificeras i översiktsplanen.

Under avsnitt 2. Planförslaget, Ställningstagande, Samhällsviktiga Funktioner bör även spillvatten läggas till som en begränsande faktor. Spillvatten från Åhus leds till Kristianstad och till CRV. VA-avdelningen har ett pågående arbete med att utreda kapacitet och begränsningar i överföringsledningen mellan Åhus och Kristianstad. Förslag på ändring i texten:

Planering, utveckling och användning av bebyggelse kan endast ske i proportion till tillgänglig vatten- och avloppsförsörjning. I Åhus är såväl dricksvatten- som spillvatten- och dagvattenförsörjning en begränsande faktor.

VA-avdelningen har för närvarande fokus på utredning Åhus. Dricksvatten och spillvatten är begränsande i närtid. Dagvatten och dräneringar förväntas bli det största problemet vid ett förändrat klimat med större nederbörds mängder och högre havsnivå. Vid planering av nya områden måste detta beaktas i ett större perspektiv. Framtida ökade vattennivåer (havsnivån såväl som Helge å) försämrar möjligheterna till infiltration och kan därför medföra ett behov av att pumpa ut dagvatten. Vid ett sådant scenario behöver man prioritera att upplåta ytor för pumputrustning. För att ta hänsyn till framtida klimat med större regnmängder behöver man planera för kommunala gator med goda möjligheter till

fördröjning av gatuvatten. Generellt behöver man också räkna med ett ökat behov av underjordisk infrastruktur.

Förslag: Finns det möjlighet att i detta skede peka ut en lämplig lokalisering för ett större dagvattenmagasin, för buffring av gatuvatten? Skulle kunna användas som en resurs för bevattning mm.

Markanvändningsområden

- MB4 Golfbanan – Ny överföringsledning för dricksvatten mellan Gärds Köpinge och Åhus är planerad att förläggas längs Flötövägen (parallellt med befintlig elledning). Ska elledningen också jordförläggas så behövs ett brett U-områdelängs hela den norra fastighetsgränsen. Denna yta går ej att kombinera med dagvattenhantering, dvs. ytterligare yta behöver avsättas för dagvattenfördröjning. Spillvattenanslutning för de nya bostäderna sker lämpligast åt nordväst mot Flötövägen.
- N1 Horna Fure 3:12 – Inom området finns viktiga VA-ledningar varav vissa saknar ledningsrätt. Det behöver finnas fortsatt möjlighet att underhålla och vid behov renovera dessa även om naturskyddet stärks.
- MB6 Stinsen – Stort antal djupliggande VA-ledningar inom det markerade området, begränsar möjligheterna till utökad bebyggelse.
- MB10 Kollekulla – Dagvattenhantering måste ske inom planområdet, eftersom befintliga dagvattenledningar inte är dimensionerade för ytterligare belastning. Befintligt U-område längs den nordöstra gränsen behöver bevaras. Även dagvatten från väg 118 leds till en större infiltrationsanläggning. Funktionen och eventuell påverkan från den behöver utredas innan området planeras.
- MB8 Transval Yngsjövägen – relativt komplext att lösa VA-anslutning för området, kräver utredning. Ej möjligt att ansluta spill söderut mot väg 118.
- MB11 Söder om Helge å/Åspet – stora mängder VA-ledningar tillhörande gamla reningsverket i Åhus, troligtvis även en del ledningar med okänt läge. Utifrån ett VA-perspektiv är det lämpligt att behålla befintlig båtverksamhet (så som beskrivet i översiktsplanen) snarare än att öppna upp för bostadsbebyggelse eller dylikt.

Kommentar

Planen förtydligas och kompletteras med information enligt synpunkter för park, natur och grönytor.

Planen förtydligas avseende vattenskyddsområde samt aktuella vattentjänster för genomförandet av planen.

Planen kompletteras med hänsyn till skyddet av vattentäkten vid pågående och utveckling av verksamhetsområde i planförslag och konsekvenser.

Att peka ut en specifik yta för fördröjning av dagvatten från gatunätet är inte möjligt i plankartan då det ryms inom samtliga markanvändningar som föreslås i bebyggelseområdet. Behovet av större ytor för dagvattenhantering är en aspekt som lyfts i framtida detaljplaner där dagvatten och skyfallsfrågan hanteras. I MB7 som utgör en större central del av Åhus lyfts behovet av åtgärder för skyfall och fördröjning av dagvatten särskilt.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkomna synpunkter från Tekniska nämnden.